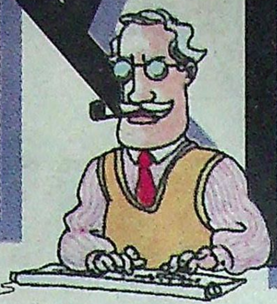
הארץ מולטימדיה

קפטן אינטרנט

http://www.haaretz.co.il/captain

14.9.99 גיליון מס' 132

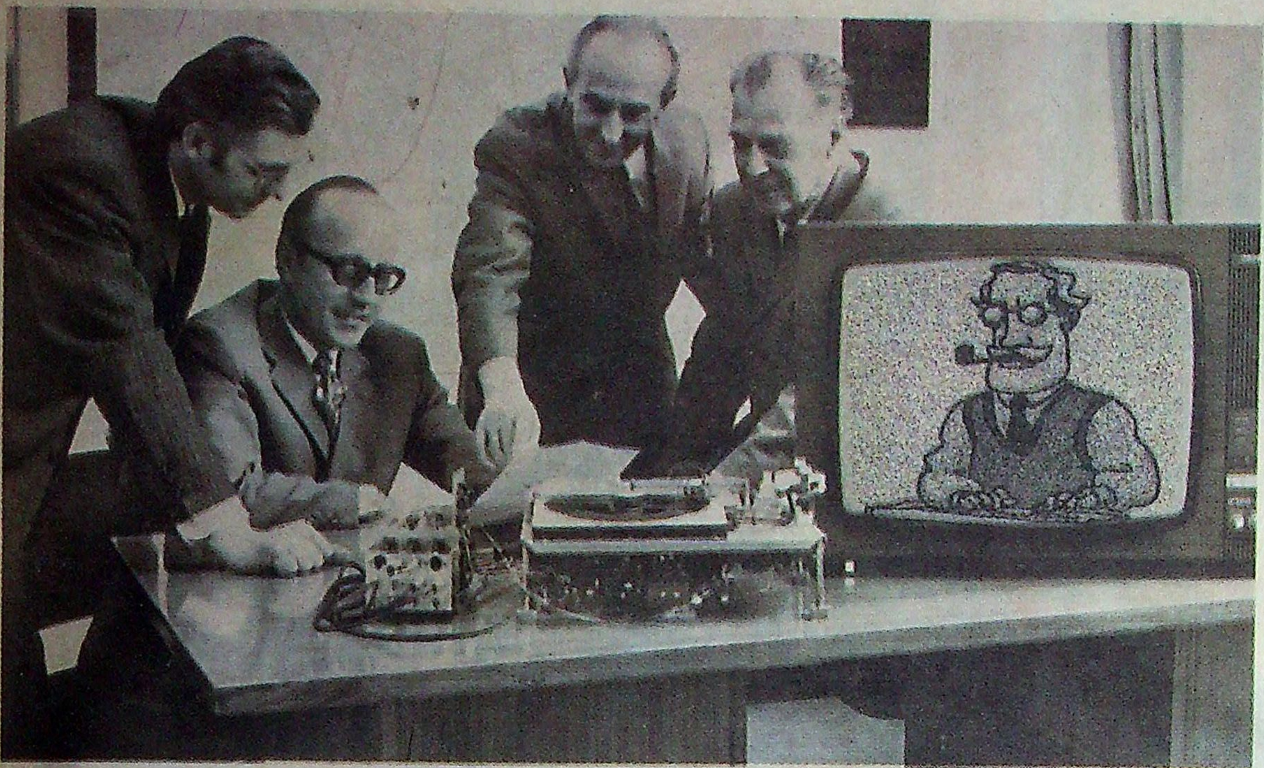
סופרמרקטים מקוונים בישראל. השוואה
עמ' 12

סימולטור היריות הגדול במדינה עמ' 8

המרדף אחר חאלד איברהים עמ' 4 הקפטן מתכונן לעידן האינטרנט בטלוויזיה עמ' 2

דה'אלי מיקרוסופט ותעלומת המתיחה שלא היתה עמ' 7

אינטרנט דרך הטלוויזיה זה הדבר הבא, כך אומרים כבר כמה שנים, וסביר להניח שיש בזה מן האמת. הקפטן שלכם, כאדם שמחובר לדברים הבאים באשר הם, מתכבד לשתף את העולם עם כמה ממחשבותיו על העתיד הקרוב הזה. נכון, אף אחד לא יודע מה יהיה העתיד ואיך הוא ייראה; אף אחד הרי לא צפה את האינטרנט, את ההצלחה העצומה שלו, את הצורה בה אנשים משתמשים בו, את הצרכים שלהם, אף אחד לא צפה את הצמא האדיר לתוכנות מסוג ICQ, את המודל הכלכלי המבוסס על דבר אחד: תעבורה (למרות שלאחר מעשה מבינים כולם שזהו בעצם המודל הכי הגיוני [illegible]) – אף אחד לא יודע שום דבר על העתיד, והנה מה שהקפטן שלכם [illegible] יודע על אינטרנט דרך הטלוויזיה. למרות שהוא לא יודע כלום, קחו ממנו את זה. זה בחינם. וחוץ מזה, אף אחד לא לא יודע טוב ממנו.

כשמסתכלים בני האדם על העתיד, הם רואים את העבר. אם תשאלו את הקפטן שלכם, פילוסוף במשקל זבוב, הוא יאמר לכם ללא היסוס שאין דבר כזה עתיד ואין דבר כזה הווה, יש רק עבר מצטבר. כולנו ביחד וכל אחד ל[illegible] רק הצטברות של לקחים רלוונטיים פחות או יותר. גם באינט[illegible] הקפטן שלכם רואה מתכנני אתרים מתכוננים ליום שבו יוכלו לצפות באתרי אינטרנט דרך הטלוויזיה. ברור לכולם שהצורה בה צורכים אינטרנט כיום תשתנה לגמרי כשיצרכו אותו דרך הטלוויזיה: המרחק מהמכשיר, חדות התמונה, שלט במקום עכבר, רוחב הפס הבלתי מוגבל. הרבה אנשים עובדים על אתרי אינטרנט לטלוויזיה.

הקפטן שלכם ביקר בהרבה חברות כאלה, והוא חושב שהאנשים האלה טועים. השינוי הגדול ביותר שחל בתפיסת האינטרנט שלהם הוא לוותר על טקסטים קטנים, ולעבור לכפתורים גדולים יותר. כפתורים גדולים יותר, זה פחות או יותר הכל. זה השינוי? זה הכל? כן, כפתורים גדולים יותר, מה לא ברור פה. הם לא מבינים – וכאמור, הם לא יכולים להבין – כמה דבילי זה נראה. יותר מדי זמן הם התעסקו עם כפתורים, עד שנדמה להם שהכל זה כפתור. אבל לא. מילא, עיצוב אתרים אף פעם לא היה מקצוע חשוב, והוא גם אף פעם לא יהיה כזה. כל אחד יכול לבנות אתר, לא כל אחד יכול לבנות אתר טוב, ויש מעט אנשים שיכולים לבנות אתרים מעולים. הכל נכון, ועדיין – לא מקצוע חשוב. מעצבים נוטים, מטבע הדברים, להתעסק בעיצוב (כן, האיש עם השפם עלה על זה לבד): הם לא רואים את התמונה הגדולה, והתמונה הגדולה היא הרבה יותר מסך כל כפתוריה.

לא שהקפטן שלכם יודע איך צריכים להיראות אתרי אינטרנט שצופים בהם דרך הטלוויזיה, אבל די ברור לו שהם לא צריכים להיראות כמו אתרי האינטרנט של היום רק עם כפתורים. אולי הם בכלל לא צריכים להיראות כמו אתרים. אולי הם צריכים להיראות כמו מבוך ענק בתלת־ממד, אולי הם צריכים להיראות כמו המסך שמופיע בערוץ 01 בכבלים, זה עם המסכים הקטנים, אולי הם צריכים להיראות כמו סרט אנימציה יפני, ובכל מקרה – זה לא כל כך חשוב: השוק יכתיב, השוק ינווט, והמעצבים יעצבו. הדבר מדגים שוב את הנקודה של הקפטן: הם בונים את האתרים של המחר לפי אתרי האתמול.

ועוד טעויות: הם עובדים בעיקר על אתרים הקשורים למסחר אלקטרוני. ברור שהמסחר האלקטרוני יקבל דחיפה רצינית, אבל כמו ששרה פגי לי בשיר שהקפטן שלכם אוהב: האם זה כל מה שזה? מסחר אלקטרוני זה דבר נחמד מאוד (ראו גם כתבה בעמ' 12), לקנות בלי לצאת מהבית זה באמת נחמד, אבל לא ממש חדש, כבר שנים שאפשר לקנות בלי לצאת מהבית. בכל מקרה, המסחר האלקטרוני הוא בכלל לא המהפכה הגדולה של האינטרנט. המהפכה הגדולה היא – וזה ברור, והקפטן אמר את זה כל כך הרבה פעמים – מהפכת הקשר, מהפכת תחנות השידור, מהפכת האנשים הקטנים. עם כל הכבוד לאתר של הסי־אן־אן, הקפטן שלכם רוחש הרבה יותר כבוד לאתרי הילדים, לאתרי המעריצים, לאתרי האנשים ששמים את התמונות של התינוק שרק נולד, לפורומים, לצ'טים, לקבוצות הדיון, לאנשים שעוזרים לאנשים אחרים, לאנשים שמעלים שירים שכתבו, ציורים שציירו. אלה האנשים שסוחבים את האינטרנט קדימה. הם יסחבו קדימה גם כשהאינטרנט יגיע דרך הטלוויזיה, ואולי אפילו יותר: מכשיר הטלוויזיה נפוץ הרבה יותר, זמין הרבה יותר, וקל הרבה יותר לשימוש מהמחשב האישי.

אז אם ככה, צריך לחשוב מה יהיו הצרכים של כל אותם האנשים במעבר לטלוויזיה. מה יהיו הצרכים שלהם ביום שבו לבנות אתר אינטרנט יהיה קל כמו לקבל תוכנית בטלוויזיה – כל אחד יוכל. רק דמיינו לכם את היום הזה: כל אחד שדר. כל אדם כוכב. הלאה המונופול, הלאה מנהלי התוכניות עם השידורים החוזרים, הלאה ספיישלים שחוזרים על עצמם. מצלמת וידאו, זה כל מה שצריך.

הקפטן שלכם יכול לחשוב כרגע על כמה צרכים שהם לאו דווקא מסחר אלקטרוני: 1. בניית טכנולוגיה לשידור המוני (מולטי־קאסטינג) לכל גולש. 2. חומרה לאותה מטרה בדיוק, וחומרה בכלל: מדפסות, צורבים וסורקים המותאמים לתכנים טלוויזיוניים. 3. הטמעה של מערכת הסטריאו בתוך הטלוויזיה, כולל אפשרות הקלטה מהאם־טי־וי ישירות לתקליטור. 4. לבנות את האלטה־ויסטה והיאהו! של הטלוויזיה. אם לכל אחד יש תוכנית, והקפטן רוצה לגלוש לאתרים/תוכניות של אנשים שמתעסקים בגרבי צמר, הוא צריך אינדקס טוב ומנוע חיפוש מצוין. 5. תוכנות פופולריות כמו ICQ ובבילון, בגרסת הטלוויזיה. 6. הבאנרים ימותו, זה די ברור. הם כבר תקופה ארוכה חיים בזכות הנשמה מלאכותית: הם פשוט הדבר היחיד שיש. אנשים היום לא לוחצים על באנרים, ובטלוויזיה אפשר (עובדה) לשדר פרסומות על מסך מלא. שוק הפרסום יעבור טלטלה רצינית, זה הזמן לפתח תוכנה שתתמוך פסיכולוגית באנשי ענף הפרסום. 7. אם אתר הוא תוכנית טלוויזיה, אז צריך שמכשיר הווידאו יקליט גם אתרי אינטרנט, האין זאת? 8. צ'טים בזמן אמת דרך הטלוויזיה. נניח שהקפטן שלכם יושב ורואה משחק כדורגל, עם מי הוא יקלל את הקבוצה היריבה? ונניח שהוא רואה משחק שח, עם מי הוא ייתן עצות לקספארוב? 9. כורסאות טלוויזיה עם מקלדת, עכבר, וכמובן ג'ויסטיק, בילט־אין. 10. ואם כבר משחקים, הפוטנציאל הוא הרבה יותר מענק והאפשרויות בלתי מוגבלות לחלוטין, החל ממשחקים מרובי משתתפים וכלה בשידורים ישירים של אליפות העולם בקווייק. 11. תוכניות טלוויזיה אינטראקטיביות באמת – לא הבדיחה שקיימת היום ושקוראים לה אינטראקטיביות (היום זה בדרך כלל אומר: תיבת טלמסר, מקסימום משחקים כמו הוגו), אלא משהו אמיתי וחזק הרבה יותר: לתת לאנשים להשתתף ממש. אם טוק־שואו, אז שיהיה טוק־שואו אמיתי; תוכניות השידוכים גם הן יכולות לצפות לתקופת זהב. 12. פאלם פיילוט מכירים? זה הזמן להתחיל לפתח פאלם פיילוט טלוויזיוני, על כל מה שזה אומר. 13. תוכנות חסימה יהפכו לצורך אדיר. ה–V צ'יפ האמריקאי – שמצנזר סקס ואלימות – אולי יספיק, אבל בכלל לא בטוח. 14. מה שנקרא "ספקים יעודיים", שיחסמו מראש וגם ייתנו עדיפות מראש, לתכנים ספציפיים ולקהלים ספציפיים. 15. הפורטל הבא. איך הוא ייראה? איזה שירותים יהיו בו? האם הוא יישאר? הקפטן חושב שכן. גם הפורטלים יאלצו להפוך לייעודיים יותר.

הקפטן שלכם התעייף. יותר מדי מחשבות על העתיד מבלבלות אותו, שלא לדבר על מתן עצות. האם הוא טועה? סביר להניח. התכונה המרכזית של העתיד היא שהוא גורם לאנשים של העבר להיראות קצת מוזרים במבט לאחור, והאיש עם השפם – גם זו עובדה – הוא מוזר מכל זמן שרק מסתכלים עליו.

קפטן אינטרנט

עכבר הכדור

הבחור מאפיקים "תעשיית המוסיקה צריכה עכשיו להכיר בעובדה שהנהירה ההמונית אל הרשת כמקור למוסיקה היא למעשה ביטוי לכך שהאינטרנט הוא אפיק מוצלח הרבה יותר לפעילות הזו מאשר חנות רשת ענקית בקניון *(תומאס דולבי, זמר ונשיא חברה של טכנולוגיית מוסיקה, בכנס בנושא הפצה דיגיטלית ותעשיית המוסיקה. Wired, 9.9)*

אה, וואלה "את רשת האינטרנט לא פיתח ביל גייטס, נער ג'ינג'י נידח שלא הצטרף לזרם המרכזי של המורדים, שלא קרא את ג'ק קרואק, שלא התפעם מאלן גינזברג, שלא נסחף מהזרם הפציפיסטי של מתנגדי וייטנאם, שלא הלך לברקלי, שלא עישן מריחואנה, שלא הטיף למין חופשי, שלא זעק אהבה חופשית" *(דודי גולדמן, ידיעות אחרונות, 7.9)*

אמא יש רק אחת "לא חשבתי שאמי בת ה-92 תזכה להשתמש ברשת" *(ד"ר לאונרד קליינרוק, מהאבות המולידים של האינטרנט, בראיון לידיעות אחרונות לרגל 30 שנה להולדת הרשת. 7.9)*

ברצינות? "תפקידה של טכנולוגיית המידע בכלכלה העולמית חשוב היום אפילו יותר מתעשיית המכוניות" *(ראש ממשלת צרפת, ליונל ג'וספן. גרדיאן, 9.2)*

היט מי בייבי "אני בטוח אהיה בבית, בגלל שאני שומעת שכל המחשבים הולכים לקרוס, ואני אהיה עצובה. אז אמא שלי אמרה לי, באילו, 'בריטני, את בבית!'" *(הזמרת בריטני ספירס, על התוכניות שלה לסילבסטר 2000, בצ'ט עם מעריצים באמריקה און ליין)*

המהדורה המקוונת של "קפטן אינטרנט" מתעדכנת כל יום – כל היום (ובחינם)
http://www.haaretz.co.il/captain

פורום "קפטן אינטרנט"
http://www.iol.co.il/captainforum

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נתלי מלצר. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03-5121755 פקסימיליה: 03-5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain, האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il.
המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

טרוריסט בינלאומי (לא מי יודע מה מוצלח) מסתובב באינטרנט ומנסה לרכוש חומרים סודיים מהאקרים צעירים. הם נתפסים, אבל הוא עדיין חופשי

המרדף אחר חאלד איברהים

(או איך שקוראים לו)

דרור פויר
dror@haaretz.co.il

הוא קורא לעצמו חאלד איברהים, והמרדף אחריו החל לפני קצת יותר משנה. המרדף מתנהל בערוצי IRC, דרך חשבונות אנונימיים בהוטמייל, ספקי אינטרנט בניו דלהי ופיצריות שכונתיות בקליפורניה. חאלד איברהים הוא חבר ארגון הטרור הפקיסטאני "חארקאט אל־אנסאר", המוגדר על ידי צבא ארצות הברית כאחד מ–30 הקבוצות המסוכנות ביותר בעולם. הקבוצה הכריזה מלחמה בשנה שעברה על ארה"ב, אחרי שזו הפציצה מחנות אימונים של הארגון באפגניסטאן. חאלד איברהים הוא ככל הנראה ראש דסק האינטרנט בארגון, או סתם היחיד שמצליח להפעיל מודם. זה מה שקוראים טרוריסט מקוון. איברהים מסתובב באינטרנט ומחפש חומרים סודיים על רשתות של צבא ארה"ב ומרכזי הגרעין של הודו. לפרוץ לבד הוא כנראה עדיין לא יודע.

הכל התחיל במאי '98. זה היה לילה סוער ועמוס טסטוסטרון במקום המפגש של ההאקרים – אחד מהחדרים בערוץ "אנדרנט" ב־IRC – האקרים צעירים ישבו שם על הברזלים והשוויצו בפריצות המתוחכמות שבצעו לאתרים צבאיים אמריקאיים. אחד מהם היה "הזיקית", אז בן 18, המתגורר בקליפורניה. אחרי שבועיים קיבל "הזיקית" בדואר המחאה על סך אלף דולר ומספר טלפון בבוסטון. הוא התקשר, הציג את עצמו, וקיבל משימה: תמורת אלף הדולרים, תן מפה של רשת התקשורת של SiprNet (הרשת המסווגת של צבא ארה"ב).

"הזיקית" עשה מה שכל אחד שהיה מקבל צ'ק על אלף דולר היה עושה: לקח את הכסף וקנה מתנה לאחותו. לא היתה לו שום כוונה לספק את החלק שלו בעסקה. הוא בסך הכל ילד חובב תיכנות, הוא לא טרוריסט.

ה־FBI חשב אחרת. כמה ימים אחרי ההפקדה, בעוד ה"זיקית" נם את שנתו, פרצו לדירתו 15 סוכני FBI. לא דרך נעימה להתעורר. הם הפכו לו את הבית, החרימו מחש[illegible]רך, מדפסות, כונני זיפ, צורבים, ס[illegible]קים, כל מה שקשור באלקטרוניקה. הם קשרו את ידיו מאחורי גבו וחקרו אותו במשך כמה שעות. הם רצו לדעת רק דבר אחד: "איפה חאלד איברהים", אבל באמת שלא היה לזיקית מה להגיד. הוא רק ישב בצ'ט, קיבל אלף דולר, לקח את הכסף ולא סיפק את הסחורה. החוקרים עזבו אותו. "הזיקית" לקח את זה קשה, עזב את ההאקינג והלך לעבוד בחברת אבטחה. הוא חוזר בעקשנות על טענתו שמעולם לא סיפק חומרים סודיים לאיברהים.

האקר המכונה "neOh" כתב לאיברהים: "אחרי שתשלח את הכסף, אצור איתך קשר ותעביר רשימת אתרים לפריצה. אני מתאר לעצמי שאתה חוקי בערך כמו שאתה נשמע. מילא, אני אעבוד בשבילך"

המרדף אחר חאלד איברהים נכנס להילוך גבוה. מי שמוביל את המרדף הוא הגוף הקרוי NIPC (מרכז ההגנה על תשתית המחשבים של צבא ארה"ב), גוף שהוקם על ידי שרת המשפטים בפברואר '98 אחרי הנאום הנלהב של הנשיא קלינטון על הסכנות המקוונות האורבות לפתחה של אמריקה. הגוף – שאת שמו מבטאים "ניפסי" – מקבל תקציבי ענק, ולמעשה מורכב מאנשים מכל זרועות הביטחון והממשל של ארה"ב.

תחשבו על ראשי תיבות, והם כבר חלק מניפסי: הסי־איי־אי, האף־בי־איי, האנ־אס־אי, נאס"א, ועוד כמה שמות: משרד ההגנה, משרד האנרגיה, משרד האוצר, משרד התחבורה, וכל כוחות המשטרה ברחבי ארה"ב. חתיכת גוף זה ניפסי. הכל מותר להם ולאף אחד אין מושג מה בעצם הם מחפשים. הם עצמם טוענים שהם מחפשים הכל. במקרה של "הזיקית", ניפסי הפעיל את הסי־איי־אי, שאיתר את מקום מגוריו, ואת האף־בי־איי, שביצע את המעצר.

הימים ימי המאבק הגדול בין ההאקרים לאף־בי־איי. מאבק? יותר כמו ריקוד הורה לא מתואם: אלה פורצים, ההם עוצרים, חבריהם מוחים, אתרים נסגרים, אלה משתחררים, עוד מעצר, עוד פריצה, האקרים עוברים לחברות אבטחה, סוכנים מבלים שעות בחדרים של בני נוער, חצ'קונים מתפוצצים, עצבים בטורים גבוהים, וחוזר חלילה.

מעקב שביצעו אנשי ניפסי אחרי התמלילים של שיחות צ'ט הובילו לספק אינטרנט בניו דלהי שבהודו. זה לא אומר הרבה – האקרים רבים מבצעים מעקפים כאלה ויוצרים תקשורת דרך חשבונות מזוייפים אצל ספקים מרוחקים. הספק ההודי, ככל הידוע, לא שיתף פעולה.

חאלד איברהים נעלם מעל פני השטח למספר חודשים. מדי פעם הוא צף, בכינויים שונים: לפעמים "וירוס", לפעמים RahulB, לפעמים Rama3456, לפעמים הוא מזדהה כמייקל גורדון, סוכן סמוי של ממשלת ארה"ב, ומציע עסקות טיעון להאקרים: תביאו מידע, תקבלו חנינה. הוא נוהג ליצור קשר דרך חשבונות בהוטמייל וצ'טים ב–IRC, מנסה לצוד האקרים שיעבדו בשבילו. ברוב המקרים ללא הצלחה, פשוט כי אף אחד לא האמין לו. ההאקרים הצעירים היו בטוחים שמישהו עובד עליהם, ואם לא עובד – אז בטוח שמדובר בסוכן סמוי.

איברהים קיבל עצבים. אני קצת מבין אותו: מתסכל להיות טרוריסט בינלאומי – מקצוע עם סוג של סקס אפיל – ושאף אחד לא יאמין לך.

איברהים העלה את המחיר. הוא הציע להאקרים אלפי דולרים עבור פריצות או מידע, והם שלחו אותו לחפש במקום אחר. הוא איים על "הזיקית" ברצח, הוא איבד את שלוות רוחו בצ'טים, מה שלא עזר לאף אחד.

שלושה חודשים אחר כך, צף חאלד איברהים מחדש. הפעם הוא יצר קשר עם חברי מחתרת ההאקינג "גיהנום גלובלי", אחת מקבוצות ההאקינג היותר מוכרות. הם פרצו לאתרי ממשל וצבא אמריקאיים, החריבו אתרים בכל העולם, אבל מה שעניין את איברהים במיוחד היתה הפריצה שהם ביצעו לאתרים ממשלתיים של פאקיסטאן. הוא יצר קשר עם חבר הקבוצה, האקר המכונה "neOh". אתר האבטחה המעולה "אנטי אונליין" השיג תמלילים של כמה מהשיחות האלה והציג אותם באתר. "neOh" הביא שני חברים עם שמות מוזרים, "ציקלון" ו"mindphasr", וערך את ההכרה. נעים מאוד אנחנו האקרים מסוכנים, נעים מאוד אני טרוריסט קטלני. תשתו קפה?

איברהים היה מוכן לשלם כסף טוב. "neOh" כתב לאיברהים: "אחרי שתשלח את הכסף, אצור איתך קשר ותעביר רשימת אתרים לפריצה. אני מתאר לעצמי שאתה חוקי בערך כמו שאתה נשמע. מילא, אני אעבוד בשבילך". החברים סיכמו מקום אליו יישלח הכסף. המקום נקרא Area Supervisor. אחרי מעקב של "אנטי אונליין" התברר שהמכתבים נשלחו לפיצריה קטנה בעיר אל קאייג'ון שבקליפורניה. האדם שעבד שם, ג'ושוע באטלר, אמר שהוא חדש במקום, אבל זה שהיה לפניו – בחור מסתורי ושתקן בשם כריס – נהג לעבוד מעט ולקבל מכתבים הרבה. איפה כריס? נעלם. מי הוא היה? איש לא יודע. איך היו הפיצות? דקות, כך אומרים, אבל לא רעות בכלל.

לא עבר שבוע וגם "mindphasr", שכנראה היה מנהיג הקבוצה, זכה להשכמה אישית – בשעה 08:20 בבוקר – מאנשי האף־בי־איי. "הם היו בבית שלי למעלה מארבע שעות", סיפר ההאקר בין ה-19 לאנטי אונליין, "והייתי כפות כל הזמן". הם החרימו 300 תקליטורים, שני מחשבים, ארבעה מסכים, שתי מדפסות, טלפונים, שעון מעורר, דיסקטים, ספרות מקצועית ושאר חומרים. ואם זה לא מספיק, הם גם נתנו לו קנס על 160 דולר על בירה שמצאו אצלו במקרר. למרות זאת, "mindphasr" לא שומר טינה. "אני חייב לתת להם קרדיט, הם אפילו ידעו באיזו תוכנה אני משתמש".

דפוס הפעולה של איברהים, אם כך, מוכר וידוע: הוא מציע הצעה, ברוב המקרים היא נרחית, וכשהיא מתקבלת, או שלוקחים לו את הכסף ובורחים או שעוצרים את ההאקר איתו יצר קשר. הוא יצר קשר עם עוד למעלה מתריסר האקרים, אבל כל המקרים הסתיימו באותה צורה. הוא יצר קשר גם עם חבורות האקרים נוספות, אבל גם שם לא ממש התלהבו לעבוד איתו. בכל מקרה, מומחי אבטחה אומרים שגם אם הבקשות של איברהים יתקבלו, לא מדובר בחומר מזיק במיוחד. למרות זאת, אנשי ניפסי מאמינים כי איברהים הצליח לשים יד גם על חומרים סודיים. הם מקווים שאולי הם בעצמם יצליחו לשים עליו יד.

כמו שזה נראה, חאלד איברהים הוא לא סיפור הצלחה בקנה מידה טרוריסטי. יכול להיות, כמובן, שכל מה שידוע הוא רק קצה הקרחון בפעילותו, אבל אפילו ההאקרים מעדיפים לשתף פעולה עם ניפסי מאשר עם ארגון טרור פקיסטאני. "אנחנו בעד ניפסי", הודיעה לפני כמה חדשים קבוצת ההאקרים 'לופט', "חשוב שיהיה מישהו שייגן על תשתיות המידע". ההאקרים יודעים מה הם מדברים – ניפסי עושה הבדלה ברורה בין ילדים שאוהבים לפרוץ לבין איום אמיתי, הבדלה שאנשי האף־בי־איי לא עשו אף פעם. באף־בי־איי מתגוננים: איך אפשר לדעת בתחילת פריצה אם מדובר בילד או בטרוריסט? אי אפשר, אז נלחמים בכולם אותו דבר.

אז זה הטרור המקוון שכל כך מפחיד אותנו? זה הכל? אחד שקורא לעצמו חאלד יושב בצ'ט עם אחד שקוראים לו ציקלון? ברור שלא. האיום הוא גדול וממשי הרבה יותר מחאלד איברהים. אז למה רודפים דווקא אחריו? אה, זה בגלל שיודעים שהוא קיים. אם הוא היה טוב, לא היו יודעים על קיומו ולא היו רודפים אחריו. מעגל קסמים שכזה. הבינוניים נרדפים תמיד, גם בטרור.

חדשות מהעולם, וגם מישראל

1. קניות ברשת

קניות ברשת – "טעון שיפור". "קונסיומרס אינטרנשיונל", CI, הוא ארגון צרכנות בינלאומי המאגד בתוכו 239 ארגוני צרכנים מ-107 מדינות בעולם. בשבוע החולף יצא הארגון בדו"ח ראשון מסוגו: נציגיו בדקו לעומק את סוגיית הקניות באמצעות הרשת. נציגי CI ביצעו בחצי השנה האחרונה רכישת 151 מוצרים ב-17 אתרי אינטרנט הפזורים ברחבי העולם. התוצאות: 10 פריטים פשוט לא הגיעו; לשתי רכישות המתינו הצרכנים למעלה מחמישה חודשים; כ-50% מן הרכישות הגיעו ללא קבלה. כ-25% מן המוצרים הגיעו ללא כל מידע על הספק (כתובת או מספר טלפון); 75% מן העיסקאות בוצעו מבלי שיהיה לצרכן כל מושג על תנאי הרכישה, קרי חוזה קניה.

על פי הערכות, יחצה בעוד שלושה חודשים הקף הסחר ברשת את קו טריליון הדולרים, אבל ב-CI מביעים ספק אם התחזיות אכן יתממשו, נוכח היחס הגרוע של הספקים לצרכנים. "נכון שהרשת אנרכיסטית", אמר דובר ה-CI, "אולם בכל הקשור בקניות און-ליין, מן הראוי והרצוי לקבוע תקנות בינלאומיות אשר יגנו על הצרכן".

2. עוד מסחר אלקטרוני

עוד מסחר אלקטרוני קנדה, כידוע, היא מעצמת אינטרנט. על פי הערכות מבוססות משתמשים 48% מהקנדים ברשת. דוקא על רקע זה, מפתיע הנתון שמפרסמת חברת המחקר פולרה. מסתבר שלמרות המודעות של הקנדים לאינטרנט, הם לא קונים בה. רק 13% מקרב הגולשים ביצעו קניה כלשהיא. רוב הגולשים ציינו כי הם לא קונים בגלל בעיות של פרטיות ואבטחה. הקנדים, מסכמים בפולרה, הם קוני חלונות ראווה.

3. עיתון איראני

עיתון איראני שהוצאתו נאסרה ממשיך להופיע ברשת. העיתון הבלתי תלוי "נאשאט" ממשיך להופיע, למרות צו איסור שהוצא נגדו בסוף השבוע בטהרן. סוכנות הידיעות "אירנה" מסרה כי משרד המשפטים בטהרן מאשים את העיתון ואת עורכו בשורה של פגיעות בדת האיסלמית. העיתון פרסם מאמרים הפוגעים ברגשות המאמינים, סיבה מעולה להורות על סגירתו. כמו כן הורה הממסד לעצור את עורך "נאשאט".

ידיעות על כך פורסמו בשבוע שעבר, אלא שהעיתון ממשיך כאמור להופיע באינטרנט. הנה, לא רק דברים רעים.

http://www.neshat.com

4. חיילים מוחים

חיילים מוחים פרשת פרסום שמם של 117 סוכני ה-MI6 באתר האינטרנט של ריצ'ארד טומלינסון טרם נרמה, ושתי פרשיות חדשות עולות לכותרות – האחת שוב בבריטניה, האחרת בקנדה.

בבריטניה פתח סוכן ה-MI5 המושעה דיוויד שיילר אתר אינטרנט שבו הוא מגולל כתב אישום חריף כנגד שר החוץ רובין קוק ושר הפנים ג'ק סטראוו. את סטראוו מאשים הסוכן לשעבר שטאטא מתחת לשטיח מידע שהגיע אליו אודות התקפה מתוכננת על שגרירות ישראל באמצעות פיצוץ, התקפה שלא גרמה נזק של ממש. את קוק מאשים שיילר ברמייה ובהטעיית דעת הקהל בבריטניה, בכך שהכחיש כי נעשה נסיון לחסל את שליט לוב קדאפי על ידי ה-MI6.

האתר מעורר הדים בבריטניה והעיתונות מרבה לצטט קטעים מתוכו.

http://www.shayler.com/secretsandlies/contents.htm

ובקנדה – שם מדובר בחייל מחיל המודיעין שפתח אתר פרטי ברשת ובחר לספר לעולם כמה מסודות הציטוט האלקטרוני בהם עסק בתוקף תפקידו. כמו כן ראה לנכון לשתף את כלל הגולשים ברזיו של רדאר מטוס CF-18. ה"סאן" של קלגרי מגלה כי מדובר בחייל מודיעין ששרת בבסיס האוויר "אויאנו" שבאיטליה בשנת 98. החייל פתח את האתר, על פי דבריו, בהסכמת הממונים עליו ובו סיפר ותיעד את כל פרטי עבודתו. הוא גם פרסם את שמם של טייסים קנדיים שהשתתפו בחודשים האחרונים במלחמה בבלקן. גורמים במשרד ההגנה הקנדי הדליפו את הסיפור ל"סאן". לדבריהם נסגר האתר ומפעילו נתבע. הם הגדירו את כל העניין "מביך", ואת התכנים שנחשפו "מסוכנים".

אלי הכהן

5. פורטל ייעודי ליהודים

פורטל ייעודי ליהודים הפורטל yehud.com מכונה על ידי מפעיליו "הקשר שלך לקהילה היהודית". האתר מציע מידע במגוון נושאים ובהם קניות, חדשות, בידור, מידע פיננסי, מזג האוויר, סרטים, משחקים, חגים, אוכל וגם נושאים כמו אנטישמיות ושואה. שירותים נוספים כוללים דואר אלקטרוני חופשי, אתרים אישיים ומדריך מסעדות כשרות עולמי הכולל ביקורות על טיב האוכל. מעניין במיוחד הוא מנוע חיפוש לבתי-כנסת המאפשר לאתר אתרים של בתי-כנסת בכל מקום בעולם.

http://www.yehud.com

6. ארגונים ירוויחו

ארגונים ירוויחו מהצלחת פעילות אנטי-פיראטית. ה-BSA (Business Software Alliance), ארגון של חברות תוכנה גדולות הנלחם בתופעת פיראטיות התוכנה ברחבי העולם, הודיע בהונג קונג על תוכנית חדשה לפיה ארגונים קהילתיים מקומיים יקבלו תרומה בעקבות סיום מוצלח של כל פעילות אנטי-פיראטית. התרומה תהיה תוכנות מחשבים שייתרמו לארגונים המקומיים.

ה-BSA ימשיך לתגמל כספית אנשים שימסרו מידע על פיראטיות תוכנה באמצעות "הקו החם" של הארגון. בשנת 1998 חלה ירידה בפיראטיות התוכנה בהונג קונג מ-67% ל-59%. ההפסד הכספי בגין תוכנות פיראטיות נאמד ב-88 מיליון דולר.

7. שידור חי

שידור חי באינטרנט של ניתוח פלסטי לנכדתו של צ'רצ'יל. ארבלה צ'רצ'יל, נכדתו של ווינסטון צ'רצ'יל, תעבור ניתוח פלסטי שיועבר בשידור ישיר באינטרנט. מדובר בניתוח מתיחת פנים שיערך בחודש נובמבר. הניתוח ישודר באתר CelebrityDoctor.com. "מטרתי היא ליצור הופעה טבעית ונינוחה מבלי לשנות דבר מתווי פניה ה הצ'רצ'יליאנים המובהקים", אמר ד"ר בלוך, הרופא שינתח את צ'רצ'יל.

צורי דאר

אוף איתם

הגירסה העברית של חבילת אופיס 2000 מרגיזה, נחותה ומרדנית

כשמיקרוסופט השיקה את חבילת אופיס 2000, היא התגאתה בעובדה שהתוכנה הושקה בו זמנית בכל השפות, דבר שהתאפשר הודות לכך שהקוד שלה תומך מראש בריבוי שפות. לכאורה, אפשר היה ליטול את האופיס באנגלית, להוסיף לו פונטים עבריים ותמיכה בכתיבה מימין לשמאל וזהו – לעבודה. זה כמובן לא קרה, ולגרסה העברית נאלצנו להמתין. המוצר היקר הזה, שעולה בארץ 3,400 שקלים, נראה מרושל ומלא באגים. ומה שעוד יותר מרגיז, כרגיל אצל מיקרוסופט, הגרסה העברית נחותה בהרבה מזו האנגלית המקורית, למרות שלכאורה היה לצוות שהתאים אותה לעברית די זמן כדי להתגבר על שפע התקלות.

מעבד התמלילים וורד, למשל, הוא מעין מהדורה משובשת של המקור האנגלי. אחרי שעות עבודה רבות מספור על האופיס באנגלית, ניסיון להתרגל לעבודה על הגירסה העברית מצריך תעצומות נפש וחריקות שיניים. מסמכים שנכתבו במחשב שלי על וורד האנגלי, למשל, גורמים להודעת System Error בכל ניסיון לפתוח אותם בעזרת הגרסה הרו-לשונית, ופשוט אי אפשר לקרוא אותם. התוכנה העברית גם לוקחת לעצמה חירות יצירתית בלתי מבוקרת ומדי פעם דוחפת שורות קדימה, משנה עיצובים, שוברת שורות שלא במקום המבוקש ועוד כהנה וכהנה תופעות שאופיס 97' הזקנה, הטובה והאמריקאית, מעולם לא הייתה מעזה לעשות.

ברור שנוכח מספר העותקים שבהם נמכרה ועוד תימכר התוכנה האם – מיליוני משתמשים בשפה האנגלית – מחוויר השוק המקומי הצנוע של דוברי העברית. אך בהתחשב בעובדה שמאתנו דורשים לא פחות כסף ומערך השיווק אינו חוסך מא[...]ת אותם סופרלטיבים, ראוי שצוות של בודקי שגיאות יעשה את מלאכתו נאמנה גם בתרגום לעברית וגם בשלבי העדכון ותיקון הטעויות.

מאז שיצא אופיס 97' הוציאה מיקרוסופט שתי חבילות ענק (חבילות שירות 1 ו-2) ששיפרו את החבילה המקורית. מה הוצע למשתמשים העבריים? כמעט כלום. באתר של מיקרוסופט ישראל הוצבו חמישה קבצים מרודלדלים, שאחד מהם אמור היה לשפר את "התאימות בין הגירסאות העברית והאנגלית של וורד". מאז שהותקן במחשב שלי, עדיין לא הצלחתי לעמוד על מהות השיפור, אם היה כזה.

מסיבות לא ברורות, מיקרוסופט אינה מאפשרת התקנת האופיס העברי שלה על מערכת חלונות אנגלית. את קיוטקסט, לשם השוואה, אפשר להתקין על כל מערכת הפעלה שהיא, ולעבוד בעברית. כתוצאה מכך, חוברים לבאגים של האופיס גם הבאגים העבריים של חלונות (שגם הם לא מתוקנים, אף שהחברה כל העת מציעה שיפורים למערכת ההפעלה באנגלית) ויוצרים סלט של מוזרויות ואי תאימויות. האם חברת ענק כזו אינה מסוגלת לשלוח איש צוות לקיבוץ דביר כדי ללמוד שם את הסוד?

כל זה לא היה מרגיז כל כך אלמלא היה וורד מעבד תמלילים משובח ורב אפשרויות, שברור כי הוא קולקל באמצעות תרגום קלוקל, מזלזל ומרושל. אם בעבר אפשר היה בקליק אחד לעבור מממשק משתמש עברי לאנגלי, היום כדי לעשות זאת צריך לצאת מוורד, ללכת לפטנט חדש ושמו "כלי האופיס" ולהריץ שם תוכנה שעוסקת בהתאמת שפות. כשחוזרים לוורד מתברר שרק חלק מהתפריטים שינו שפה, ורבים מאוד פשוט מסרבים לעבור לאנגלית גם תחת לחץ פיסי מתון. ניסיון להוסיף תוכן עניינים באנגלית נתקל במרד מצד התוכנה, שמתעקשת לשמור על כיוון טקסט מימין לשמאל, כאילו לא היו הגויים מעולם. ניסיון לתקן את הכיוון ידנית נענה ברחיפת טאבים מיותרים והרס של סרגל הסגנון, תופעה השבה ומתרחשת גם כשמנסים למספר רשימת אובייקטים ולבקש מהתוכנה שתואיל לא לדחוף את השורות פנימה על דעת עצמה.

בעת שמירת הקובץ מאפשר וורד מגוון רחב של אפשרויות ופורמטים. למרבה התדהמה חלק מהם מציעים שמירה בוויאטנמית ותאילנדית. התדהמה הופכת לזעם כשמנסים לשמור קובץ בפורמט של וורד 95', שהיה סביר ונסבל יותר מאלה שבאו אחריו. התוכנה מאפשרת זאת, אבל רק ב"אירופאית". מה זה בכלל? איטלקית? צ'כית? אלבנית?

ניסיון לשמור בפורמט של וורד 97' מגלה עוד אפשרות סתומה: Hebrew converter *doc Word 97-2000 & 6.0/95 (ציטוט מהתפריט). סליחה? באיזה פורמט בסופו של דבר נשמר הקובץ? למה כשפותחים אותו מחדש כל השורות דחוקות לשמאל העמוד? ולמה צריך המרה לעברית כשכותבים טקסט עברי בתוכנה עברית? האם מישהו במפקדת מיקרוסופט ברדמונד וושינגטון יודע מזה, או שבארץ פועלת מחתרת שמטרתה לנקום בכל מי שנכנע לבן-יהודה וחידש את שפתו כקדם?

דפנה לוריינוביץ
daphna@haaretz.co.il

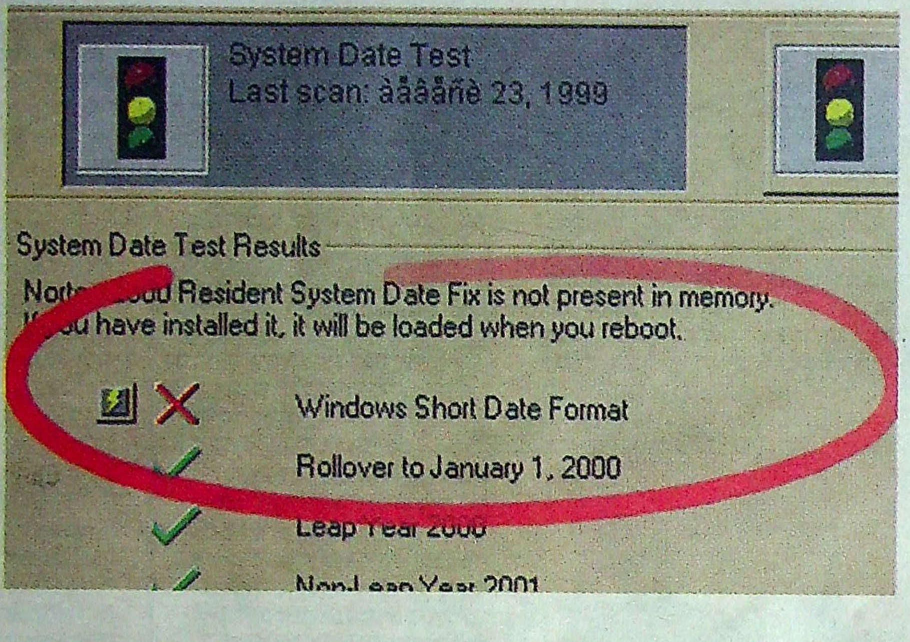

בשבוע שעבר נפתחה גירסת ההרצה של "וואלה! צ'ט" לשימוש הגולשים. השקה רשמית בעוד כחודש. בין התכונות החדשות: אפשרות להתעלם ממשתמשים אחרים (תכונה חשובה ביותר, בייחוד בצ'ט של וואלה!), אפשרות לקיים שיחות פרטיות בחלון נפרד; אפשרות לבחור בפרצופים של ידוענים מהארץ ומהעולם כמו אייל ברקוביץ', ג'סיקה רביט וג'יימס דין (כל כך וואלה!). בעוד כשלושה שבועות עולה לרשת הקהילה החדשה של וואלה! ובשלב זה גם ישולבו "נאמני וואלה!" כמפקחים בחדרי הצ'ט, והם יוכלו לבעוט החוצה משתמשים שמטרידים ולהנחות משתמשים חדשים. בשלב מאוחר יותר ישולבו בצ'ט תכנים מהאינדקס. השבוע הוחלף שרת הצ'ט לשרת חזק יותר. מוואלה! מוסרים שכל נושא העברית טופל באופן יסודי בצ'ט החדש וכי יותר לא ימרחו האותיות על המסך למשתמשי נטסקייפ. עוד נמסר כי למעשה מדובר בפיתוח מחדש של היישום ובארכיטקטורה חדשה של המערכת, דבר שאמור לפתור את בעיית ההיתקעות של הצ'ט, שמוכרת היטב למשתמשים.

גל מור

שוב מיקרוסופט מבלבלת את כולם

אז צריך או לא צריך לעשות תיקונים במערכת חלונות כדי להמנע משיבושים במעבר לשנת 2000? קחו שלושה יועצים, קבלו ארבע דעות

דו"ח אמין

עידו אמין

הסיפור הבא נוגע לשנת 2000 ולמחשב שלך. כשלושה חודשים בלבד נותרו עד למעבר המאיים למילניום הבא, העצבים מתוחים, הודעות יחצ"נים מטיחות אשמות והשינוי המרגיז מכולם – עמודי תמיכה באתרים של חברות מכובדות מנוסחים בידי עורכי דין, עם כל מיני "הואיל ו", "להוציא" ו"למעט". קראתי לא מעט עמודים כאלה בשבועות האחרונים, במרדף אחרי המתיחה שלא היתה.

לפני כמה שבועות קיבלתי דואר שהועבר מחבר לחבר ובו התראה מפני מוכנותו של התאריך של מערכת חלונות לשנת 2000. המכתב לא היה חתום ולא ניבא שחורות, אבל שאל שאלות מטרידות. עיקרו של דבר: בלוח הבקרה של חלונות אפשר לשלוט על תבנית התאריך המופיעה בתוכניות שונות הפועלות תחת המערכת, וברירת המחדל שם היא תאריך עם שנה בת שתי ספרות בלבד. אוי, האם לא זה בדיוק באג 2000? איזה צרות זה עלול לגרום?

בדואל האנונימי שקיבלתי הומלץ לשנות את התבנית לארבע ספרות, דבר שניתן לעשות בקלות (ראה מסגרת), וכך עשיתי. גם כתבתי על כך בטור זה. מיד לאחר הפרסום קיבלתי תגובות של גולשים שכתבו לי: נפלת בפח. הם הפנו אותי לעמוד מסוים באתר של מיקרוסופט, בו מופיעה תגובה רשמית למה שמכונה שם "המתיחה המופצת בדואר אלקטרוני". "חלונות 95, חלונות 95 וחלונות NT", נכתב שם, "תואמות לשנת 2000 בהנחה שננקטו כל הפעולות המתוארות במסמכי התאימות הרלוונטיים. הצעדים המתוארים אינם נחוצים וביצועם אינו נדרש על מנת להגיע לתאימות". בהמשך מופיע הסבר על כך שתבנית השנים בעלת שתי הספרות היא לצרכי תצוגה בלבד ואינה משפיעה על מהות המידע הנשמר בתוך התוכנות השונות.

במיקרוסופט ישראל משייכים את המכתב שהגיע אל תיבת הדואל שלי לגל של מכתבים המנבאים את קריסת מערכות חלונות בשנת 2000 (חלקם אף כלל חתימה מזויפת של ראשי מיקרוסופט וקובץ התאמה לשנת 2000 מזויף). הם הדגישו כי מיקרוסופט אינה שולחת ללקוחותיה תיקונים בדואל, אלא על גבי תקליטור. בקיצור, מתיחה מרושעת שנועדה לפגוע במיקרוסופט ללא סיבה, ואולי גם לשתול אצלכם וירוס. לא יאומן, אמרתי לעצמי, איזה אנשים רעים יש בעולם הזה. עוד יותר לא יאומן איך שנפלתי בפח.

מתחו גם את נורטון

אבל מסתבר שלא נפלתי לבד. קורא שהשתמש בתוכנת האנטי־וירוס נורטון 2000 של סימנטק סיפר לי שהתוכנה, שנועדה לבדוק תאימות לשנת 2000, מזהה גם היא את נושא תבנית התאריך בחלונות 2000 כבעייתי ודורש תיקון, בדיוק כפי שנכתב במכתב שהגיע אלי. קודם כל הרגשתי יותר טוב. לא כל כך נורא ליפול בפח, אם יחד איתך נפל גם פיטר נורטון. אלא שמיד אחר כך נזכרתי שבאתר מיקרוסופט קראתי שמדובר במתיחה, ודאגתי. אולי נורטון מותח אותי, או מנסה לשתול לי וירוסים במחשב? שאלתי את דוברי חברת סימנטק: זה יפה?

בסימנטק ענה לי קולין מקקנה, האחראי על קשרי עיתונות בכל הקשור לנורטון 2000 בחברת סימנטק העולמית: "כפי שהיא עושה פעמים רבות, גם במקרה זה מיקרוסופט משחקת במלים". לטענתו, אי־תיקון תבנית התאריך עשוי בהחלט לגרום לייצוא נתונים שגוים מתוכנות מיקרוסופט לתוכנות אחרות. לדוגמה, אומרים בסימנטק, תבנית התאריך הלקויה גורמת לתאריכים בני שני ספרות – תאריכים "דו משמעיים" – להופיע בדו"חות שמייצאות תוכנות אופיס של מיקרוסופט. יבוא מידע כזה לתוך תוכנות אחרות יכול להיות הרה גורל.

דמיינו, למשל, שמתוכנת "אקסס" שבמחשבי בית המשפט, יוצא דו"ח המיועד להוצאה לפועל, ובו, בפורמט ASCII בסיסי, רשימת מורשעים, קנסות ותאריכי תשלום. מורשע שמועד תשלום הקנס שלו הוא ה־30 בינואר 2000, ייראה כאילו היה צריך לשלם את הקנס שלו ב־30/1/00 – לפני כמעט 100 שנה! והופ, להוצאה לפועל. זה לא טוב, וזה ניתן לתיקון על ידי שינוי תבנית התאריך לארבע ספרות.

לנורטון 2000 יש המלצה לגבי תיקון התאריך בחלונות. גם במכתב ה"מתיחה" יש המלצה זהה. ובעצם, כפי שמציינים בסימנטק, גם מיקרוסופט עצמה ממליצה בדיוק על אותו דבר. בנורטון הפנו אותי בחזרה לאותו עמוד באתר של מיקרוסופט, שפותח בהכרזה כי "מסתובב מכתב מתיחה" ומסיים בהמלצת מיקרוסופט לטיפול בבעיה – המלצה זהה לזו המפורטת במכתב ה"מתיחה" ואשר מורכבת מצעדים שכמה פסקאות לפני כן הוגדרו "בלתי נחוצים". מישהו יכול להסביר לי איפה כאן המתיחה?

תואם, לא תואם

דורון ליבשטיין, מנהל חטיבת השיווק של מיקרוסופט ישראל, ניסה להסביר. דברי מיקרוסופט על ה"מתיחה", אמר ליבשטיין, כוונו לא למכתב שבידי, אלא למכתב אחר, שכלל גם השמצות והתחזות למיקרוסופט, ואף קובץ החשוד כווירוס. אלא שלמרבה הצער, מיקרוסופט איננה יכולה להעביר לי העתק של המכתב הזה. במקום זה, הפנה אותי ליבשטיין לצחי ווייספלד, מנהל פיתוח עסקי של "מיקרוסופט נטוורק" בישראל, העוסק בתחום באג 2000 במסגרת עבודתו במיקרוסופט. לדברי ווייספלד מוצרי מיקרוסופט מתחלקים לשתי קבוצות: קבוצה קטנה שלא תואמת 2000 וקבוצה שלה משתייכים 97% מתוך יותר מ־3,400 מוצרי החברה, שתואמת 2000 – לפי תקנים שמוכנים לקבל השגות קלות בתאימות. כלומר, רק כמאה ממוצרי החברה אינם תואמים לשנת 2000.

ללקוחות שמעוניינים בתאימות מלאה לשנת 2000, אומר ווייספלד, מומלץ לבדוק את הצורך בעדכונים באתר של מיקרוסופט ולהוריד משם את העדכונים הרלוונטים (שקיימים גם על גבי טקליטור). לדבריו, העדכון הזה אינו הכרחי לתאימות לשנת 2000. "המערכת שלנו תואמת לשנת 2000, אבל אפשר לשפר את רמת התאימות שלה לשנת 2000 על ידי הפעלת העדכון שעל התקליטור, ואז מתוקנים דברים מינוריים". למשל: ברכיב של אקספלורר שנקרא wallet ("ארנק"), המשמש לתשלומים אלקטרוניים, תאריך התפוגה של כרטיס האשראי משנת 2000 והלאה, לא נקלט. העדכון מתקן בעיה זו. ויש עוד דבר שעובר תיקון במסגרת העדכון: נכון, תבנית התאריך בלוח הבקרה. אותו שינוי המומלץ על ידי נורטון 2000 ועל ידי הדואר האלקטרוני המושמץ.

אז מתיחה או לא מתיחה? לעדכן או לא לעדכן? לטענת ווייספלד, המתיחה מתבטאת בכך שהיא מובילה למסקנה המוטעית ששינוי תבנית התאריך מספק. "ההמלצה לשנות את תבנית התאריך היא רק אחת מתוך מספר פעולות שהעדכון שלנו לשנת 2000 עושה", הוא אומר, "לכן לא נכון לעשות רק אותו".

איך מעדכנים את התאריך?

באג 2000 הוא שם כללי לכל מה שעלול להשתבש במערכות מחשבים שמשתמשות בשתי ספרות לציון השנה. האם במערכת חלונות במחשב האישי שלכם קיימת אותה בעיה? בדקו בעצמכם:

הכנסו ל־המחשב שלי/לוח הבקרה/מאפייני הגדרות איזוריות/תאריך. בחלון שלפניכם תופיע תבנית התאריך המקוצר. כאן אפשר לבחור האם המערכת תציג תאריך מקוצר (1/1/99) או מלא יותר (01/01/99), ויש עוד אפשרויות. אבל התבנית שבולטת בחסרונה היא 1/1/2000, כלומר שנה בעלת ארבע ספרות. כדי לתקן את המצב, מומלץ לשנות את תבנית השנה לתבנית בת ארבע ספרות על ידי הקלדת yyyy במקום בו מופיעים התווים yy.

גם נורטון 2000 וגם מיקרוסופט ממליצים לשנות את תבנית התאריך לארבע ספרות. השאלה השנויה במחלוקת היא איזה נזק, אם בכלל, עלולה לגרום התבנית הקיימת. על פי המחמירים, אין מקום לתבנית שנה בת שתי ספרות בשום מקרה, ועל פי מיקרוסופט גם תבניות בנות שתי ספרות יכולות להיות כשרות.

ודאו שבלוח הבקרה שלכם ב"הגדרות איזוריות" יש רק שתי ספרות לתאריך, כלומר ברירת המחדל של חלונות. כעת רשמו כמה תאריכי לידה: פתחו את "אקסל" וכתבו "1/1/1929" בתא אחד (זה אדם בן שבעים), "1/1/1999" בתא שמתחתיו, ו-"1/1/2000" בזה שמתחתיו (מישהו שעוד לא נולד). כעת לחצו על כפתור המיון. המיון יתבצע כשורה, למרות שהמספרים לנגד עיניכם לא מבטאים את כל ספרות השנה. עד כאן הכל תקין.

עכשיו, שמרו את הנתונים לקובץ טקסטואלי שבו השדות מופרדים על יד פסיקים, ופתחו קובץ זה שיצרתם על ידי אותה תוכנת "אקסל". כעת המיון משתבש, ושנת 1929 מופיעה כשנת 2029. האם הקשיש הזה יקבל בקרוב הזמנה לטיפת חלב, ואחר כך תוצא נגד הוריו פקודת מעצר על שאינם שולחים אותו לבית הספר? כדי לתקן את הבעיה, שנו את תבנית התאריך בהגדרות האיזוריות שבלוח הבקרה לארבע ספרות, וייבאו שוב את הקובץ הטקסטואלי. עכשיו אפשר לנשום לרווחה – הכל תקין.

האיגוד הלא קיים

"איגוד בוני האתרים בישראל" החליט על הפסקת השימוש בעברית ויזואלית. מה זה האיגוד הזה?

עברית שפה קשה. אם היה לי שקל על כל פעם ששמעתי את זה מבונה אתרים מתחיל, הייתי קונה מחשב חדש, אבל לאחרונה שמעתי את זה מבוני אתרים רציניים וידועים ואפילו מאנשי מיקרוסופט בעצמם. ההקשר: מיקרוסופט ישראל הפסיקה לתמוך בעברית ויזואלית, שהם מכנים "עברית של נטסקייפ". אבל האמת היא שעברית ויזואלית אינה המצאה של נטסקייפ, היא הסטנדרט הקיים בכל אתרי האינטרנט הישראליים המכבדים את עצמם, החל מאתרי הכנסת והממשלה, דרך הקניונים, האינדקסים, הפורטלים והשמורטלים. אפילו אתרים אישיים משתמשים בעברית וויזואלית ומשתמשים לשם יצירת האתרים בשלל כלים זולים או חינמיים שפותחו בשנים האחרונות. בתוך כל אלה עמד בודד האתר של מיקרוסופט, שמזה שלוש שנים מכריזה כי הסטנדרט הוויזואלי יחלוף אוטוטו מן העולם.

בעבר לא תמכה מיקרוסופט בעברית ויזואלית, וכך היה האתר שלה לא קריא לכמחצית מן הגולשים העברים, ביניהם משתמשי חלונות בגירסאות לא עבריות וכן גולשי נטסקייפ. בעקבות כתבה בטור זה השתנה המצב, ואנשי מיקרוסופט הזמינו אותי לארוחה בה סיפרו לי כי המדיניות תשתנה ותהיה באתרם עברית ויזואלית, אפילו שאין זה מבצע פשוט כלל ועיקר.

והנה, לפני ימים ספורים ביקרתי באתר של מיקרוסופט ישראל, ולא רק שאין עברית קריאה בדפדפן נטסקיפ, אלא שמי שגולש בעזרתו יראה דפים לבנים במקום טקסט ישר או הפוך. מה קרה?

פשוט מאוד, מסבירים במיקרוסופט. מסתבר ש"איגוד בוני האתרים בישראל" התכנס והחליט על הפסקת הבניה של אתרים בעברית ויזואלית באחד בינואר 2000. מיקרוסופט לא עמדה בפני הבקשה ונענתה לה. למעשה, היא נענתה לה שלושה חודשים לפני שעת השין, מן הסתם כדי שאחר כך נודניקים כמוני לא יגידו ששוב פעם מיקרוסופט מאחרת.

נותרה רק שאלה אחת: מי זה, לעזאזל, איגוד בוני האתרים? אני לא שמעתי עליו מעולם וגם לא בוני האתרים שבין מכרי. לאיגוד הזה גם אין אתר. האם זה יכול להיות? מסתבר שהאיגוד אינו אלא קבוצת עבודה של מיקרוסופט, המתכנס בבית מיקרוסופט ושומע הרצאות מפי מנהלים במיקרוסופט. אין לקבוצה אתר ואין לה טופס הצטרפות. אם היא אי פעם פנתה לבוני אתרים להצטרף לשורותיה, כנראה שזה היה בסוד, כי אני לא שמעתי על זה דבר וחצי דבר.

ומה כן עשתה הקבוצה? בפגישה הראשונה של הארגון הועלתה הדרישה להפסיק מיד עם העברית של נטקייפ – וכמו שאמר היו"ר מאו, אם העם רוצה, היו"ר לא יעמוד בדרכו. אגב, למי שרוצה רשימת תוכנות לעבודה עם עברית ויזואלית, שיחפש בכל אינדקס ישראלי.

כלי עזר לגלישה, מציאת תמונות ברשת, מיטב קטעי וידאו וקול

קפטן אינטרנט נבדק תוכנות

Esgear הוא סט כלים להעשרת חווית הגלישה ולשיפור השימוש בדפדפן. מדובר בסרגל כלים שנוסף לצד הדפדפן (גרסאות 4 ומעלה). כל זה בצורת "הילוכים". אפשר להעזר בתוכנה לחיפוש בתוך אתרים, למשלוח הודעות ועוד. אפשר גם להתכתב עם גולשים אחרים באותו אתר המשתמשים ב־ICQ ולשלב בצורה מעניינת בין שתי התוכנות. תוכנה חופשית לשימוש, אולם יש למלא טופס הרשמה.

Esgear, גודל הקובץ: 1.4 מגה בייט

http://www.esgear.com/web/esgear.exe

Abe's Picture Finder היא תוכנת עזר שימושית בגרסה חדשה למציאת תמונות ברשת. התוכנה מסייעת במציאת התמונה המבוקשת ברשת, כוללת אופציית "מופע שיקופיות", ואפשרות לבנות סיפריית תמונות אישית באמצעות. התוכנה חופשית לשימוש.

Abe's Picture Finder, גודל הקובץ: 757 קילו בייט

http://abessoftware.hypermart.net/picfinder.exe

Load TV מעבירה קטעי וידאו וקול ממיטב האתרים היישר למחשב האישי. הקטעים מתקבלים באיכות טובה, כי רובם מורדים למחשב, בזמן שהמשתמש מבצע פעולות אחרות. התוכנה חופשית לשימוש ומצריכה הרשמה של פרטים והתקנה מעט ארוכה של כמה רכיבים חיונים לפני הפעלתה בפעם הראשונה. התוכנה מוסיפה את את עצמה כברירת מחדל לרשימת התוכנות העולות עם החלונות. כדאי להסירה מספרייה זו, שכן אחרת התוכנה משתמשת אוטומטית בחייגן ליצירת קשר לרשת.

Load TV, גודל הקובץ: 460 קילו בייט

http://www.loadmedia.com/ftp/LD13.exe

צביקה אלברגר
zvika@haaretz.co.il

נפרדים מוולטר, משחקים באלוהים, חיים עם האי ודאות ועוזבים את פלסטין

קפטן אינטרנט נבדק מאמרים

משחקים באלוהים. הנדסה גנטית פתחה בשנים האחרונות תיבת פנדורה מוסרית ופוליטית. האם צריך לאפשר לחברות ביטוח גישה למידע גנטי על לקוחותיהם? האם תחושת הרחייה נוכח האפשרות של שיבוט אנושי מוצדקת, או שאולי הגיע הזמן להתאים את הערכים שלנו לגבולות החדשים שנקבעים בין מה שנתון בידי הגורל ומה שנתון בידינו. דיון מרתק של הפילוסוף רונאלד דוורקין

http://www.prospect-magazine.co.uk/highlights/playing_god/index.html

"וולטר היה כל כך הרבה יותר מכלב. מאז 1985, היו ההרפתקנות והשובבות שלו מקור השראה עבורנו. היתה לו רוח האקרית אמיתית". עורך מגזין ההאקרים 2600, שתעד באהבה ובהתמדה את חייו, מחלתו ומותו של ידידו הטוב והרוח החיה מאחורי העיתון. "הסאגה של וולטר"

http://www.2600.net/walter

"החיים על פני כדור הארץ השכילו לשרוד ארבעה מליארד שנה ולפתח מגוון מדהים של מינים – כנגד כל הסיכויים – לא מעט משום שהאבולוציה התנהלה ללא תכנון, ללא הכוונה, ללא הנהגה, ללא מטרה". לחיות עם האי ודאות – מאמר של צבי ינאי בערוץ שמונה

http://zvi-yanai.shmone.co.il

"אני זוכר בברור את טלבייה, קטמון ובקעה, כמקומות שהיו מיושבים רק על ידי פלשתינים – שאת רובם הכירה משפחתי, ואשר הפכו כולם לפליטים. (...) עד היום קשה לי לקבל את העובדה שעל השכונות שבהן נולדתי, חייתי והרגשתי בבית, השתלטו מהגרים". אדוארד סאיד ב־New York Review of Books, לקראת פרסום ספר זכרונות שנוי במחלוקת

http://www.nybooks.com/nyrev/WWWfeatdisplay.cgi?19990923035F

פילים בקנה וכנות בצריח

"סגה סיטי", מרכז המשחקים של סגה בקניון חולון, מציג: Gun Master, סימולטור יריות על מסך ענק. צוות הקפטן יצא לבדוק, וחזר

שחר סמוחה

עם תום החופש הגדול וחזרתם של ילדי ישראל לבתי הספר, החליט צוות "קפטן אינטרנט" שהגיע הזמן לבקר באולם משחקים ראוי לשמו ולהתרשם בצורה בלתי אמצעית (כלומר: משחק בלתי פוסק) ממה שיש לתעשיית המשחקים הגדולים להציע.

יצאנו אט והיינו שלושה. בלבבות פועמים בהתרגשות עשינו את דרכנו לאולם המשחקים "סגה סיטי" בקניון חולון. המקום, שנפתח לפני שמונה חודשים בהשקעה של יותר משלושה מיליון דולר, מכיל בתוכו כ-80 מכונות משחק אימתניות ואטרקציה מרכזית שנפתחה רק לפני כשבועיים ואליה נגיע בהמשך. כנראה אולם המשחקים הגדול בישראל.

סוף סוף יצא משהו טוב מלעבוד ב"קפטן אינטרנט": קיבלנו לידינו שקיות מלאות באסימונים. זה הפך אותנו מיד למושא קנאתם של הילדים ששהו במקום באותה שעה. דרדק ורוד לחיים התחנן שניתן לו אחד. "לך מפה", היתה התשובה. מאוחר יותר, לקראת סוף הביקור, ניסינו לכפר על החטא וחילקנו אסימונים לילדים. המכונה הראשונה שרגמנו היתה Tokyo Wars, סימולטור קרבות טנקים ברחובות טוקיו לשני שחקנים. משחק מעולה, עם כל השטיקים: כסאות רועדים, הדף ביריות, התנגדות של הקירות.

> **ה־Gun Master אינה מכונת משחק מהסוג המוכר, אלא ניסיון להפוך את המשחק לחוויה טוטאלית הרבה יותר. השחקנים נכנסים לחדר אפל ולוקחים לידיים רובי קלצ'ניקוב אמיתיים**

בשנה האחרונה החלה חברת סגה להגביר את קצב פתיחת סניפי "סגה סיטי" ברחבי העולם. למרות שהחברה לא הסבירה באופן רשמי את המדיניות, נראה שיש לכך קשר ישיר לכישלונה של מכונת המשחק הביתית שהיא השיקה בשנה שעברה ביפן. ה־Dreamcast של סגה, שהיתה אמורה להביס את מכונת הפלייסטיישן הסופר פופולרית של סוני באמצעות מעבד של 128 ביט ויכולות גרפיות משופרות, לא עמדה במשימה. במארס האחרון הודיעה החברה שהיא סיימה את שנת '98 בהפסד ענק של 378 מיליון דולר ועם לפחות 100 אלף מכשירי Dreamcast שנערמו במחסנים ולא הוצאו לשיווק.

עם או בלי קשר לנתונים אלו, סגה מצויה בימים אלו בתנופה של פתיחת אולמות משחקים, ולמעשה חוזרת אל התחום בו היא צברה את המוניטין וההון שלה. בישראל מפעילה החברה שישה אתרים גדולים: בראשון לציון, חולון, בת ים, חדרה, יפו ואילת, ומתכוונת לפתוח בקרוב שלושה נוספים. בארה"ב, הודיעה סגה לפני כחודשיים, תפתחו בשנה הקרובה 100 סניפים חדשים.

האווירה בסגה סיטי של קניון חולון שונה מזו שהיתה תמיד נחלתם של אולמות המשחקים שהכרנו כשהיינו קטנים. בניגוד לאותם מקומות מפוקפקים, בסגה סיטי אסור להצית סיגריה, יש תאורה טובה, מוסיקת דיסקו ביזארית מעט וצוות המקום – נערות ונערים לבושים בסרבלי טיסה – מדריכים את אלו שזקוקים לעזרה ומפצים את אלה שמתלוננים שהמכונה בלעה להם את האסימון.

חיים וידל, בן 25 מחולון הוא סטודנט למנהל עסקים ומנהל משמרת בסגה סיטי. סטאז' לא רע. לדבריו, קהל השחקנים הממוצע הוא של ילדים עד גיל 15 שרואים במשחק במכונות הרעשניות והרוטטות את בילוי חייהם. ילד ממוצע משאיר במקום כ־30 שקלים לביקור, נתון מפתיע. וידל מספר שהוא כבר מזהה די הרבה פרצופים. מטבע הדברים, הפרצופים שהוא זוכר הכי טוב הם אלו של עושי הצרות המקצועיים.

אורך החיים של מכונת משחק ממוצעת הוא בערך שישה חודשים. מעל הגיל הזה המכונה תיראה מיושנת להחריד ותאבד את הפופולאריות שלה. לדברי וידל, הבעיה של סגה סיטי בחולון אחרת לחלוטין. הילדים הם שגורמים את הנזק הקשה ביותר למכונות, לא הזמן וההתפתחות הטכנולוגית. שיטוט בין המכונות מראה כמה הוא צודק: רבים מן האקדחים שמחוברים למשחקי היריות מוטלים על הרצפה, מושבתים, ילדים מתוסכלים מכים בהם, ובסופי שבוע מנסים גם מבוגרים לטלטל את ה־Pusher – המכונה הפופולרית במקום – כדי לזכות בכמה אסימונים. מהי המכונה הזו? ה־Pusher זה בכלל לא מכונת משחק, מדובר במכונה שקופה שבתוכה לוחות מתכת עמוסים באסימונים שזזים הלוך ושוב. השחקן (יותר נכון, המהמר) משלשל אסימונים מלמעלה ומקווה שהם יגרמו לתגובת שרשרת שתפיל אל חיקם אסימונים אחרים שתלויים על בלימה.

בין המשחקים הפופולריים ביותר במקום כדאי להזכיר גם את Time Crisis – משחק יריות ותיק וטוב שזכה לטיפול שורש, את סימולטור מרוץ הסקייטבורדים שגורם לחיוכים שגם מנתחים פלסטיים מוצלחים במיוחד מתקשים למחוק, ואת שולחן ההוקי אוויר המופלא שמכריח את השחקנים להתמודד בו זמנית עם עד חמש דסקיות שטסות על גביו במהירויות מטורפות.

יחד עם זאת, ההתקדמות האדירה של המחשבים האישיים בשנים האחרונות, בעיקר מבחינת יכולות מולטימדיה, הביאה לירידה מסוימת בכוח המשיכה של מכונות המשחקים הגדולות. אם עד לפני כשנתיים סיפקו אולמות המשחקים – תעשייה של כשמונה מיליארד דולר בשנה – חוויות שאי אפשר היה לחוות בבית, המצב כיום שונה באופן מהותי. טכנולוגיות כמו כרטיסי תלת־ממד, הגאי ה"פורס פידבק" והאקדחים המכוילים עם מה שנעשה על המסך, הגיעו כולם למחשב האישי, ומחירם צונח ככל שעובר הזמן. במצב כזה, מיותר לומר, חייבת תעשיית המשחקים לנהל חיפוש מתמיד אחר "הדבר הבא" כדי להישאר רלוונטיים עבור הילדים.

ויש כמה מכונות שמציעות טכנולוגיה חדשנית כזו. למשל, סימולטור הבעיטות וסימולטור הבייסבול שפיתחה חברת אימרסיה הישראלית. במשחק הראשון צריך השחקן לבעוט בכדורגל שאליו מחובר כבל, ולהבקיע שער או להפיל פינים של באולינג; בשני יש להכות (באלה אמיתית) בכדור בייסבול וירטואלי שמושלך לעברכם מתוך המסך. הטכנולוגיה שמניעה את מכונות המשחק הללו גם היא תגיע מן הסתם לבתים הפרטיים, ולא ירחק היום בו אנשים ינהלו משחקי טניס ופינג פונג מול המחשב כאשר הם מרלגים בחדרם וחותכים

את האוויר במכות מכוונות היטב של מחבטים ומטקות מקוונים.

משחק שדווקא לא מחדש הרבה אבל בכל זאת מספק כיף אדיר הוא האטרקציה המרכזית החדשה של המקום ומקור גאוותו (וגם הסיבה לביקור): ה-Gun Master. זו אינה מכונת משחק מהסוג המוכר, אלא ניסיון להפוך את המשחק לחוויה טוטאלית הרבה יותר. תמורת 20 שקלים (יש כוונות להוריד את המחיר), נכנסים השחקנים לחדר אפל ולוקחים לידיים רובי קלצ'ניקוב אמיתיים במשקל מלא. אל המחסניות ברובים מחוברים צינורות שמזרימים לתוכם אוויר בלחץ גבוה על מנת ליצור את אפקט הרתע של הירייה. השחקנים, שישה במספר, מסתדרים מול המסך הענק שממול – חמישה מטרים רוחב, שלושה מטרים גובה – ומתחילים להמטיר אש על מגוון האויבים שמתקרבים אליהם. המנצח הוא השחקן שזוכה באחוזי הפגיעה הגבוהים ביותר שמוצגים בסיומו של כל שלב, לבושתם של המחטיאים ולגאוות הקלעים.

קשה לשחק ב-Gun Master אחרי שמתרגלים לאקדחים ורובים מפלסטיק. הקלצ'ניקובים כבדים ביותר, מה שהורס קצת את ההנאה. היה כדאי גם שבסגה סיטי יחברו עוד כמה סוגי נשקים – מה עם עוזי, מה עם כמה אקדחים. קלצ'ניקוב בשנות האלפיים? מה זה צריך להיות? ועדיין, שווה מאוד לנסות. לירות על מסך בגודל כזה זו חוויה.

ה-Gun Master – השקעה של כ-200 אלף דולר – נמצא עדיין בשלבי השקה, וככזה סובל מכמה תחלואים. לעתים קרובות מדי מפסיקים הרובים לירות ואז צריך לעצור את כל השחקנים האחרים, להדליק את האורות ולתפעל את המעצור. אם יצליחו להתגבר על הבעיות ויחליטו להוריד את המחיר השערורייתי, יהפוך המתקן לדרך מצוינת לפרוק אגרסיות מיותרות.

זה רע לתרבות

סגה הולכת בגדול? סוני הולכת ביותר גדול

בעוד סגה פותחת סניפי סגה סיטי תחת כל עץ רענן על פני הפלנטה, היריבה הגדולה סוני לא נשארת חייבת. ביוני האחרון פתח תאגיד הענק היפני את אחד הפרויקטים הגדולים והשאפתניים ביותר שלו בהשקעה של 55 מיליון דולר.

במרכז סן פרנססיסקו, על פני כמעט שלושה קילומטרים מרובעים של שטח בנוי, הקימה החברה את המטראון – מרכז מולטימדיה ענק עם מגוון אטרקציות. מלבד שפע של מסעדות, חנויות חומרה ותוכנה (בשיתוף עם מיקרוסופט), ואולם משחקים עצום, מציגה סוני בגאווה את ה-IMAX – הקולנוע התלת ממדי הגדול ביותר על כדור הארץ. ברי המזל שישבו מול המסך הגדול ביותר בצפון אמריקה ויצפו בסרט, דרך מעין קסדה שיחבשו על ראשיהם, יראו דמויות תלת ממדיות ריאליסטיות בצורה יוצאת דופן שייצאו אליהן מתוכו.

איך זה עובד? אותות אינפרא אדומים שמשודרים במהלך הקרנת התמונה על המסך גורמים להבזקים בתדירויות גבוהות במיוחד בעדשות שמורכבות על הקסדה ושדרכיהן מתבונן הצופה בסרט. האפקט שנוצר כתוצאה מהפעלת המניפולציה הזאת על העיניים והמוח הוא אשליית התלת ממד. אם דאגתם לרגע, גם מערכת הסאונד לא הוזנחה. ב-IMAX מותקנת מערכת סראונד של 18 אלף ואט, שבקרוב תהיה מחוברת גם לקסדה האישית של כל צופה. גם כאן סוני היא החלוצה בתחום.

מאז פתיחתו, מעורר המטראון סערה קטנה בעיר. המוזיאון הסמוך טוען שפתיחת מרכז המולטימדיה הענק גורם לאנשים להדיר את רגליהם ממוקדי התרבות "האמיתיים". בסוני לא מבינים מה הקשר, והוויכוח מתנהל בעיקר בין כותבי מאמרים בעיתונות. בכל מקרה, עם ענק כמו סוני ועם אטרקציה תיירותית שמושכת אליה כ-12 אלף איש ביום ומכניסה לעיר המארחת מיליוני דולרים, קשה להיאבק.

http://www.metreon.com

בנה לעצמך אולם משחקים בבית

העולם המופלא של האמולטורים

אמולטור היא תוכנה שלאחר התקנתה תיהפך מערכת ההפעלה המותקנת על גבי המחשב שלכם למערכת הפעלה שונה. כך לדוגמא, אפשר להפוך את הפי.סי למקינטוש, לאטארי, לסוני פלייסטיישן או למכונת אולם משחקים. לאחר התקנת האמולטור על המחשב יש להשיג רומים. כלומר, יחידת זיכרון שיש בה משחק. את הרומים אפשר להשיג באתרי אינטרנט מפוקפקים, משום ששימוש בהם מהווה הפרה בוטה של זכויות היוצרים של יצרניות המשחקים.

מצד שני, לרומים ישנו תפקיד חשוב בשימור ההיסטוריה הנוסטלגית של אבולוציית משחקי המחשב. המשחקים הישנים, יש לציין, שוקלים לכל היותר כמה עשרות קילו בייטים וכך גם האמולטורים הנדרשים להפעלתם. אם חשקה נפשכם במשחקים כמו וונדר בוי, דונקי קונג וקפטן גורנייט הישן והטוב, ניתן למצוא אותם באחד מאתרים אלו, שמכילים אמולטורים ומשחקים לנינטנדו, גיים בוי, אטארי, קומודור 64, סוני פלייסטיישן ועוד.

http://mame.retrogames.com

http://users.powernet.co.uk/psyman/index.html

http://www.arcadeathome.com

http://cybermillenia.com/en/index.html

אינאין אין כמו

דרור פרייז, בן תשע וחצי, שיחק ב"קסם הבמבה" והתלהב

מלחמת החטיפים המלוחים הגיע גם למחשב. חברת אסם הפיקה משחק המתבסס על דמותו של תינוק הבמבה. זו הפעם הראשונה שדרור פרייז, בן תשע וחצי, משחק בתור דמות ישראלית שהוא מכיר היטב עוד מילדות. לאחר התקנה מהירה קבע דרור שמדובר במשחק נחמד למדי. "זה משחק הרפתקאות לילדים קטנים", אומר דרור, "שהשחקן משחק את תפקידו של תינוק הבמבה, שיוצא למסע ביער ופוגש חברים רבים".

העלילה פשוטה ומותאמת במיוחד לקהל צעיר. "גמד רשע כישף תיבת קסמים שמכילה עשרות שקיות במבה. מטרת המשחק היא לפצח את קוד הקסמים של המכשף ולפתוח את התיבה".

איך בדיוק עושים את זה?

"במהלך המשחק פוגש התינוק דמויות רבות שעוזרות לו במסע ההרפתקאות. תינוק הבמבה נוסע בשבילי היער באמצעות מכונית קטנה ואוסף חפצים והפתעות. הוא לא יכול לבצע את המשימה לבדו, אז הוא נעזר בדמויות שהוא נתקל בהן בדרך".

דוגמא, בבקשה

"כדי לפתוח את התיבה צריך את משפט הקסם, שכתוב על דף. אבל בגלל שהוא תינוק, הוא עדין לא יודע לקרוא. איש מבוגר שהוא פוגש בדרך יכול לעזור לו, אבל בשביל לקרוא הוא צריך משקפיים. אחרי שהתינוק מוצא את המשקפיים במהלך העלילה אצל ינשוף, עליו להביא אותם לאיש המבוגר, שבשמחה עוזר לו לקרוא את משפט הקסם".

איך המשחק נראה, איך הצלילים שלו?

"מאוד מושקע. הגרפיקה יפה ונקייה, וגם הסאונד לא מאכזב. המשחק דובר עברית ואפשר לראות שהוא מיועד לילדים. למשחק יש מנגנון שמירה אוטומטית, ככה שהשחקן יכול תמיד לחזור ולשחק בדיוק באותה נקודה שהוא הפסיק בלי לדאוג שהוא צריך להתחיל הכל מהתחלה".

בנוסף להרפתקה מכיל התקליטור גם משחקים נוספים, כמו "תפוס את במבה", לשיפור הקואורדינציה ומשחקי בנייה וצביעה.

למי אתה ממליץ על המשחק?

"אני חושב שילדים מגיל ארבע יוכלו להנות מהמשחק ולא יתקלו בקשיים. אני ממליץ בחום על המשחק. אני עצמי מאוד נהנתי למרות שאני כבר בן תשע וחצי".

עידו דב

העתקת עברית מהרשת לוורד, הודעות מהדואל לפלאפון, כבל לחיבור בין מחשבים ומדריך (מסוייג) לפרמוט הדיסק

קפטן יקר, כאשר אני מנסה להדפיס קובץ pdf מתוך Acrobat Reader 4 אני מקבל הודעת שגיאה "operation illegal" והתוכנה נסגרת. אני משתמש בחלונות 95 בגרסה העברית.
מה קורה, וכיצד אפשר לתקן זאת? תודה,

לירן

הקפטן משיב: התרסקות מצערת כפי שאתה מתאר נובעת בדרך כלל מהתנגשות בתוכנה או בחומרה. קריסה תוך כדי נסיון הדפסה מרמזת על אפשרות של התנגשות בהתקן המדפסת. מצא התקן של גרסת מדפסת מדגם מוקדם ונסה שנית. במידה והתוכנה מתנגשת עם תוכנה אחרת תוכל לנסות ולאתר אותה על ידי לחיצה על alt+control+delete והסרת התוכניות אחת אחר השניה, כאשר לאחר כל הסרה אתה מנסה להדפיס. הקפד שלא להסיר את אקספלורר ו־ SysTray וכאשר יפסיקו התעופות תדע כי התוכנה האחרונה שהסרת היא הגורם לצרותיך.

קפטן שלום, איך להעתיק ולהדביק מאינטרנט בעברית לוורד? בכל הנסיונות קיבלתי כתב ראי. תודה,

פאני

הקפטן משיב: תוכנת טקסט 97 של בשן מאפשרת מגוון של פעולות לעבודה בעברית עם ומתוך אפליקציות אינטרנט

http://hebrew97.bashan.co.il

קפטן שלום, כיצד אני מפרמט את הדיסק ומתקין עליו חלונות 98? יש לי דיסקט start up ו־CD. אנא תן לי הסבר צעד אחר צעד. תודה,
שמעון

הקפטן משיב: קודם כל, פרמוט דיסק היא התערבות כירורגית, שאותה אתה יודע איפה אתה מתחיל (בדרך כלל עם מחשב איטי אבל פועל) ולא יודע היכן תסיים (בדרך כלל אצל הטכנאי עם דמעות בעיניים). ההסבר שלפניך אינו מכסה את

טיפ השבוע: אם יש לכם אקספלורר מגרסה 4 ומעלה ונמאס לכם לראות את הרשת באותו הגופן כל הזמן, זה הרגע לעבור ל־ tools/internet options/general/fonts/ ולבצע כמה שינויים.

מגוון הבעיות בהן אתה עלול להיתקל, ואלו יכולות בקלות למלא ספר עב כרס. איני רואה עצמי אחראי בשום צורה לאובדן שפיותך או המידע שבמחשב שלך.

מומלץ לגבות את כל המחשב על צורב או טייפ גיבוי, או לפחות את הקבצים החשובים לך. הצרה היא שבדרך כלל אינך יודע מה הם הקבצים החשובים עד שאתה מגלה שפסו מן העולם. אם אין ברשותך את כל התקני החומרה המגיעים בדיסקטים עם המחשב, אתה בבעיה אמיתית ומומלץ לסגת בכבוד כבר בשלב זה.

אם כן, אמרתי לך לא לעשות זאת בעצמך, אך אם בחרת להתאבד, אלמד אותך כיצד מכינים לולאת חבל: התחל ביצירת דיסקט התקנה. בתקליטור חלונות 98 יש להריץ קובץ הנמצא ב־ tools/mtsutil/fat32edb. לאחר יצירת הדיסקט יש לבדוק שהוא אינו סובל מעצירות טכנית כלשהי באמצעות סורק הדיסק. כעת הפעל מחדש את המחשב כאשר הדיסקט מצוי בכונן ובחר מתוך התפריט שיופיע בהפעלת המחשב "עם תמיכה בכונן תקליטורים". המחשב יודיע על אות כונן התקליטור שנבחרה ויניח אותך לגורלך ב־"a:". עבור לכונן התקליטורים והתייצב במחיצת מדור ההתקנה. בדוק שהקובץ setup.exe נמצא שם. אם המחשב אינו מזהה את כונן התקליטורים יש להעתיק את התקן התקליטור לכונן a: ולהוסיף את הפקודה המתאימה ב־ config.sys (עוד לא מאוחר לסגת). עבור חזרה ל־a: והקש format c:/s. כאשר השמדת הדיסק הושלמה עבור חזרה ל־e: והקש setup.exe.

אם הכל יעבוד כשורה תמצא את עצמך בעוד כשעה עם מחשב חדש. אם לא – תמצא עצמך בעוד כיומיים עם עצבים מרוטים וצער עמוק על כי התעלמת מאזהרותי.

קפטן הצילו, יש לי מחשב נייד ומחשב נייח רגיל. קניתי כבל "לאפ לינק" על מנת להעביר אינפורמציה בין שני המחשבים. איך ניתן לעשות זאת? יש תוכנה באינטרנט שיכולה לעשות את זה? תודה רבה,

צחי

הקפטן משיב: laplinkftp מספקת ממשק דמוי ftp להעברת קבצים ממחשב למחשב דרך כבל laplink, ויותר מכך – היא אינה עולה כסף. מהר והורד מהכתובת הבאה

http://www.laplinkftp.com/download/llftpr1.exe

קפטן הצילו! ברשותי חלונות 95 enabled, ומאז שהורדתי את התוסף לאקספלורר 5 העברית הפוכה ובג'יבריש. האם אני צריך להתקין מחדש את חלונות? תודה,

אורן

הקפטן משיב: לא סתם הופיעה האזהרה באתר מיקרוסופט שלא להוריד את הגרסה הזו. קרא בעיון את המסמך המתייחס להורדת גרסה 5:

http://support.microsoft.com/support/kb/articles/q217/3/44.asp

עקוב אחר ההוראות והסר את התוכנה. כעת התקן מחדש את הגרסה ב־

http://www.microsoft.com/israel/products/products/ie5.html

אם גם זה לא יעזור, נותר רק להתקין מחדש את חלונות.

קפטן, שמעתי שאפשר לשלוח הודעות לפלאפון באמצעות הדואר האלקטרוני. הבצעקתה?

צילי

הקפטן משיב: אכן, פלאי הטכנולוגיה לרשותך בכתובת

http://www.pelephone.co.il/peletext/index.html

קפטן שלום, כיצד אני יכול להאזין לרוק שנות ה־70 ברשת? אני מניח שעלי להשיג תוכנה שתשמיע את קבצי ה־MP3 ועלי לאתר את קובצי המוסיקה עצמם. התוכל לעזור? תודה,

הילל

הקפטן משיב: השמעת קובצי MP3 אינה בעיה רצינית, ואם יש ברשותך דפדפן עדכני הרי שברגע שירדו הקבצים הם יושמעו אוטומטית. מציאת קובצי MP3 מתבצעת מתוך אתר http://www.findsongs.com, כאשר אתה מקליד בתיבת החיפוש את שם השיר או הלהקה והאתר מציע לך את כל המקומות הבלתי חוקיים בהם אתה יכול למצוא את השירים שביקשת.
לניהול ספריית ה־MP3 מומלץ להשתמש ב־ JukeBox של Real, בכתובת

http://www.real.com/products/realjukebox/index.html

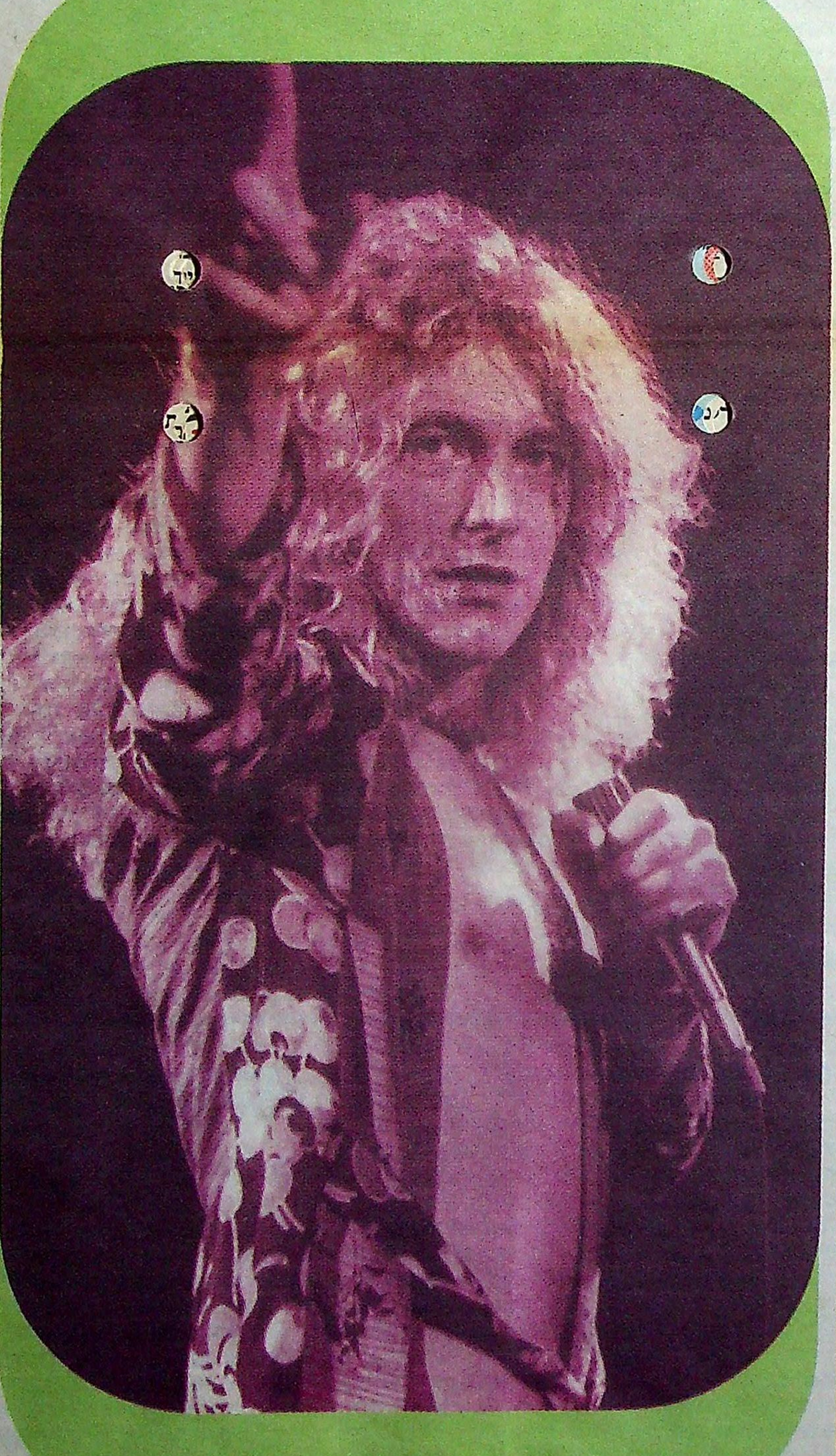
אגב, MP3 היא לא הדרך היחידה ואפילו לא הטובה ביותר להאזין לרוק משובח. קובצי RealAudio אולי אינם באיכות גבוהה כמו זו של MP3 אך הם נשמעים מהשניה הראשונה, ויש אפילו תחנת רדיו באינטרנט המשדרת רק רוק שנות השבעים, ב־

http://www.netradio.com/vintagerock

קפטן שלום, כאשר אני מדפיס מאמר מהגרסה האלקטרונית של "הארץ", הכותרות נראות בסדר גמור, אך התוכן הפוך. אני יודע שכבר שאלו את השאלה עשרות פעמים, התוכל לעזור עוד פעם אחת? תודה,

עוזי

הקפטן משיב: בכל כתבה שמופיעה במהדורה האלקטרונית של "הארץ" תמצא בטור השמאלי הנחיות מדויקות בכל הנוגע להדפסת הטקסט.

רוק שנות ה־70, להילל

Get closer
to what matters.

The International Herald Tribune gets you closer to what you need to know. Closer to world finance, closer to international politics, closer to sports and, thanks to our partnership with Ha'aretz, closer to what's happening just around the corner. Join the ever expanding global class of decision makers and opinion formers who need the **IHT** to make sense of **THEIR** world.

THE WORLD'S DAILY NEWSPAPER

Available throughout Israel

Get even **closer** to the IHT and subscribe.

You will save up to 54% on the newsstand price **and** have the benefit of early morning delivery to your home or office.

Special Introductory Offer: **35 Shekels** for the first month.

❑ **YES, I'd like to subscribe**. Charge my credit card **just 35 Shekels** for the first month. 90 shekels per month for the second, third and fourth months (saving 54% off the cover price for the first four months) and 119 Shekels thereafter* (saving 28% off the cover price), unless you hear from me that I wish to discontinue my subscription. I can cancel my subscription at any time. *The IHT-Ha'aretz reserves the right to change subscription price at any time.

❑ Charge my: ❑ Visa ❑ Diners ❑ IsraCard ❑ Amex

Card No: **Exp**: **Signature**:

Family Name: **First Name**:

Job Title:

Mailing Address: ❑ Home ❑ Business

STREET NUMBER

ENTRANCE APARTMENT FLOOR

CITY CODE

Telephone:

E-Mail Address:

I got this copy of the Ha'aretz at:
❑ kiosk ❑ hotel ❑ airline ❑ other
❑ I do not wish to receive information from other carefully screened companies.

This offer expires on December 31, 1999 and is available only for new subsribers in home delivery areas.IS18

Return your coupon to:
Subscription Director, IHT-Ha'aretz,
21 Shocken Street, Tel Aviv 61001.
Fax: 03 512 1703
E-Mail: iht@haaretz.co.il or subs@iht.com 8/99

לפני וואלה!, לפני כולם

האנשים שבונים את האינטרנט בישראל, והשבוע: **נדב הראל**, מקים iguide ומחלוצי האינדקס הישראלי

כשנדב הראל היה בן 16, הוא לא היה רק הסטודנט הצעיר ביותר בטכניון, אלא גם אחד מראשוני המתחברים לאינטרנט הישראלי. וכאילו לא די בזה, הוא גם טרח לבנות מדריך שניסה לעשות סדר ברשת העברית ההולכת ומתהווה, למרות שזו כללה אז בעיקר אתרים אקדמיים ועוד כחמישה או שישה אתרים של חברות מסחריות.

כל זה קרה לפני שמונה שנים. הראל, היום חיפאי בן 24, למד מתמטיקה בטכניון והתחבר לאינטרנט כשזה היה מערך של חיבורים בינאוניברסיטאים. "למעשה אני מתעסק במחשבים מגיל עשר או אפילו קודם", הוא אומר. "לאבא שלי, שהוא עצמו מרצה בטכניון, הייתה גישה למחשבי יוניקס, ועליהם התחלתי לתכנת בשביל הכיף. כסטודנט בסוף שנה א', קיבלתי על עצמי להיות אחראי על מחשב הפקולטה. עשיתי את זה במשך שנתיים ולמדתי כל מה שצריך על התקנת שרתים ובניית אתרים".

כך נולד "המדריך הכמעט שלם לאינטרנט הישראלי" – האינדקס הראשון של הראל, שהכיל אז כמאה אתרים.

"בניתי את המדריך מתוך עניין והנאה ובלי שום כוונות מסחריות. היו באותה תקופה עוד כמה מדריכים כאלה, אבל אף אחד מהם לא היה מקיף מספיק, ורציתי לנסות למצוא את כל האתרים שיש". לאט לאט החלו המשתמשים הטריים לגלות את המדריך, והוא צמח לנפח של 1,500 אתרים. הראל מספר כי "אז החלו להגיע כל מיני הצעות מאנשים שרצו להיכנס לשותפויות או להקים אתי חברה, אבל לא חיפשתי לעשות כסף או להנפיק את האתר בבורסה, רציתי רק ליהנות מזה".

אבל היית שם לפני כולם, לא התפתת?

"אם המטרה הייתה כסף, לא הייתי הולך ללמוד מתמטיקה".

גם ג'ון נישטדט הקים באותה תקופה מדריך אינטרנט, אבל מסוג אחר. במדריך שלו תוכנה היא שמיינה את האתרים אוטומטית, כשהיא שולה מן הרשת את אלה שסיומת הדומיין שלהם העידה כי מקורם בישראל. "ראינו שהאתרים שלנו משלימים זה את זה, ושניהם נבנו שלא למטרות רווח, אז החלטנו לאחד אותם", אומר הראל. "עד אז האתר ישב על השרת של הטכניון, אבל ידעתי שנזקק לפרסומות אז העברנו אותו למחשב של נטויז'ן, ובתמורה הכנסנו פרסומות שלהם".

משיתוף הפעולה הזה נולד iGuide, המכיל אינדקס ובו כ-2,000 אתרים ורשימה עם לינקים ליותר מ-10,000 אתרים שדרגה התוכנה, וגם מנוע חיפוש, שהראל כתב לבקשת קהל המשתמשים. האתר כתוב באנגלית ומכיל גם טבלאות המתעדות את ההתפתחות וההיסטוריה של הרשת בארץ, ומאפשרות להשוות את התמונה הנוכחית עם העבר הלא מאוד רחוק ולהתפעל. הראל, שבין העבודה לסיום התואר השני במתמטיקה מתחזק את האתר, מספר שלא מעט משתמשים פונים אליו, מגיבים, מעירים הערות ומבקשים בקשות.

"בהתחלה האתר היה האינדקס היחיד שבו תיירים יכלו לחפש מידע על ישראל, אז קיבלתי כל מיני שאלות משונות כמו 'איך מצטרפים לקיבוץ?' או 'למה אין באתר לוחות זמנים של אוטובוסים?'. היו אפילו כאלה שביקשו ממני לצלצל לקרובים שלהם בארץ ולמסור דרישת שלום, ועשיתי את זה, אבל כשהתחלתי לקבל כמויות כאלה כל יום זה התחיל להיות לא מעשי", אומר הראל.

"הגיעו גם הצעות שונות. מישהי בדקה לנו את האנגלית ותיקנה שגיאות, מישהו אחר הציע לשלב אופציית חיפוש בעברית. אנחנו חושבים על זה אבל אין לנו כרגע זמן. מדי פעם אנשים כותבים לנו שהם מחפשים עבודה, ואנחנו צריכים לענות שאין לנו כסף, ושאנחנו לא יכולים להעסיק אנשים".

חשבתם לחפש משקיעים?

"היום, כשכל אתרון קטן יוצא לבורסה, אולי כדאי שגם אנחנו נצטרף. ואולי בעצם כבר איחרנו את המועד".

http://www.iguide.co.il

דפנה לוי-ינוביץ
daphna@haaretz.co.il

מבצע היום: קנה מהבית וחסוך עצבים

השוואה בין שלושה סופרמרקטים ישראליים מקוונים

נחמית פרי

עונת החגים היא רק שם כיסוי לעונה האמיתית: עונת התורים. בשוק, בסופרמרקט, ברשתות השיווק הגדולות, מעמיסים עגלות ועומדים בתור. זו מסורת. זה יפה, זה מחמם את הלב, אבל אפשר גם אחרת. יש את האינטרנט, ובאינטרנט, כידוע, אפשר לעשות קניות. לא רק ספרים, תוכנות ודיסקים, אלא גם בשר, דגים ומיני מטעמים.

רשתות השיווק הגדולות מציעות כיום שלוש אלטרנטיבות לביקור בסופרמרקט. דרוש מחשב, מודם, וחיבור פעיל לרשת (בשתיים מהן, השלישית מתבצעת בתקשורת מחשבים ישירה). זה פשוט, וזה עובד. מה זאת אומרת עובד? ההזמנה הגיעה בזמן.

למה כולם לא קונים אוכל ומוצרי יסוד נוספים דרך הרשת? תרבות הקניות דרך האינטרנט עדיין לא השתרשה בישראל, כל שכן כשמדובר על רכישות של מוצרי מזון וסדקית. קשה לוותר על בחירת עגבניות ומימוש מלפפונים, וברוב המקרים מתגנב ללב החשד שלא נקבל בדיוק את מה שהזמנו. מה גם שהמהפכה הקמעונאית בעיצומה, הקניונים ממוזגים, ויציאה לקניות היא בעצם בילוי. ובכל זאת, לקנות מהבית חוסך זמן ועצבים. כדאי לנסות. "קפטן אינטרנט" בדק את השירותים המקוונים השונים של הסופרמרקטים הגדולים בישראל.

נטסל - שופר-סל

נטסל הוא שירות ההזמנות של רשת שופר-סל (הכוללת גם את רשת היפרכל, היפרנטו, הגל הירוק ורשתות נוספות). ההצטרפות נעשית טלפונית, ובקלות. שיחת טלפון אחת של חמש דקות, ומקבלים שם משתמש וססמה. תאהבו לגלות שלא צריך לתת פרטי כרטיס אשראי. ניתן אמנם לשלם בכרטיס אשראי (לרבות בתשלומים ללא ריבית), אבל אפשר גם לתת לשליח את הסכום במזומן (לא לשכוח טיפ). אבל קודם לכן צריך לבצע הזמנה.

בנטסל מדגישים כי בפעם הראשונה "עובדים קשה", עורכים הזמנה ושומרים אותה, ולאחר מכן משתמשים בה כבסיס לביצוע ההזמנות הבאות. נקודת המפתח בביצוע הזמנה מוצלחת היא כמובן איתור המוצר הנכון. התסכול באי איתור מוצר או בחירת מוצר לא נכון הן סיבות נפוצות לזניחת קניות מקוונות. בנטסל אפשר לבחור בין חיפוש מוצר לפי מחלקה, חיפוש אינטואיטיווי יותר לפי שם מוצר (ירקות, חלב, בשר), ואפילו לפי מספר מוצר (במקרה ויש לכם קבלות או את המוצר המקורי).

הזמנה שמתבצעת עד 15:00 מגיעה הביתה באותו יום. אם ההזמנה תבוצע מאוחר יותר, אפשר יהיה לקבלה ביום שלמחרת. בשישי וערב חג יש להזמין לפני 07:00 בבוקר. אם התחרטתם, אפשר למחוק או לבטל הזמנה עד ארבע שעות לפני תחילת שעות המשלוח. אופציה חכמה היא פריטים מומלצים המבוססים על סל קניות שרכשנו בעבר. בתחילה נעבוד לפי קטלוג הכולל את כלל המוצרים, ולאחר מכן לפי הקטלוג האישי הכולל העדפות אישיות.

ראשית בוחרים את שעות ההזמנה (במרווחים של שעתיים) ואז מתחילים למלא את הסל. העדפנו לחפש מוצרים לפי מחלקות ולמיין אותם לפי סדר אלפאבתי. אפשר להתעדכן בקלות במחירי מוצרים, במבצעים והנחות שונות, ולרשום הערה לגבי כל מוצר. לפעמים הכי קל להקיש פשוט שם מוצר ולקבל את כל האופציות, מקלידים "נקניק" ומקבלים רשימה של כל הסוגים. המערכת התגלתה כידידותית וקלה לתפעול, וגם זמני התגובה היו מהירים.

בסיום ההזמנה מפרטים על צורת התשלום, ומה יעשה השליח אם הוא מגיע ואין אף אחד בבית (יש אפילו מקום למילוי שמו של השכן שישמור על המוצרים). הקניה לקחה רבע שעה, וביום שלמחרת הגיע השליח עם המוצרים. לא היו בעיות מיוחדות.

חסרונות: אי אפשר לשמור הערות קבועות לגבי המוצרים וצורת המשלוח. מי שעובד עם אקספלורר 5 ייתקל בבעיות. לעומת זאת אהבנו את הקטלוג האישי, המורכב ממוצרים שנבחרו בעבר, ואת האפשרות להכניס עד ארבעה פרופילים של לקוח או של הזמנות ולשמור אותם (הזמנה יומית של חלב ולחם, הזמנה שבועית גדולה יותר, הזמנה חודשית ענקית וכן הלאה). היה יכול לעזור אם לחלק מהמוצרים היתה מצורפת תמונה. במטה התמיכה של נטסל היו אדיבים מאוד וסובלניים, וזה לא פחות חשוב.

נטסל

http://netsal.supersol.co.il/index1.html

סופרנט-היפרשוק

ההצטרפות לסופרנט, אתר הקניות ברשת של רשת קו־אופ היפרשוק 1, נעשית על ידי משלוח פקס או בצורה מקוונת ברשת, ללא צורך בהתקשרות למוקד טלפוני. כדי להצטרף יש לתת את מלוא הפרטים ברשת בטופס מאובטח, לא לפני שבאתר יבדקו אם המזמין הוא בכלל באזורי המשלוח הרלוונטיים (לפי מיקוד). מילוי הטופס פשוט ולוקח שתיים שלוש דקות בלבד. צריך לבחור ססמה, ובכל קניה מכניסים את מספר תעודת הזהות וססמת הזיהוי, ומתחברים בקלות. בתוך המערכת אפשר לעבוד על הזמנה קיימת או ליצור הזמנה חדשה בדומה למערכת נטסל.

אפשר לדפדף בקלות בין ההזמנה האחרונה, החודשית והשבועית, להוסיף ולגרוע מוצרים. החיפוש מתבצע לפי שם או קוד ואפשר גם לחפש לפי מחלקות. בכל מחלקה נקבל את רשימת המבצעים וההצעות המיוחדות (רעיון חביב שלא קיים אצל המתחרים). בסך הכל הצלחנו למצוא את רוב המוצרים שחיפשנו.

ראוי לציין כי קטלוג המוצרים של סופרנט ושל נטסל אינו כולל את כלל המוצרים הנמכרים בכל רשתות שיווק אלו, אלא את המוצרים הנפוצים ביותר. ייתכן בהחלט שמוצר מסוים לא יימצא בקטלוגים, גם אם מחפשים אותו בכל החתכים. בכל מקרה כדאי לחפש מוצר שלא נמצא לפי קריטריון נוסף, שכן לעיתים הוא מקוטלג במחלקה שונה מזו שהגיוני שהוא יהיה בה.

כמה יתרונות למערכת: רכישה מעל 300 שקלים אינה מחויבת בדמי משלוח והזמנות זולות יותר יחויבו בסכום סמלי ואטרקטיבי: חמישה שקלים בלבד. בדף הראשי מתעדכנים תדיר המבצעים השונים.

אהבנו גם את העיצוב של המערכת, במיוחד את התמונות הנלוות למוצרים, ההופכות את חוויית הקניות למוחשית יותר; קורה הרי לא מעט שהצרכן זוכר את העטיפה, ולא את השם המדוייק של המוצר. מצד שני, המערכת לא ממש מהירה, ואין אפשרות פשוטה להדפיס את ההזמנה לתיעוד הקנייה.

סופרנט

http://www.supernet.co.il

קו-אופ ליין

רשת הקו-אופ "הריבוע הכחול" (הכוללת גם את הרשתות "סופר קו-אופ", "היפר קו-אופ", "סופר סנטר", "זיל וזול") מציעה דרך אחרת למיצוי חוית הרכישות ברשת. המוטו של הקו-אופ הוא שבמקום לגלוש ברשת באיטיות ולשלם עלויות חיבור לרשת בכל קנייה, מתבצעת התקשורת למחשבי הקו־אופ ישירות בתקשורת מחשבים ישירה לחברה ובעלות שיחה מקומית בלבד.

במקביל מציעים ברשת גם חיבור חינם לאינטרנט, שהיקפו מותנה בהיקף הרכישות שמתבצעות ברשת. החיסרון היחיד: יש להתקין תוכנה למחשב, והמשתמש מעדיף כמה שפחות תוכנות מיותרות. את הדיסקטים ואת חוברות ההסבר תקבלו בדואר רגיל. ההתקנה עברה בצורה חלקה, אולם כדי לבצע אותה יש לקרוא היטב את קובצי ההסבר ולבצע את ההוראות בדיוק נמרץ.

היתרון בתוכנת הקו-אופ ליין הוא בעיקר מהירותה, שכן לא גולשים דרך האינטרנט ולכן לא מושפעים מטיב ספק השירות או מהעומס ברשת. גם מבחר המוצרים בקטלוג התוכנה הוא הגדול ביותר מבין הרשתות השונות – מעל 13,000 מוצרים, שזה קטלוג המוצרים המלא של רשת "הריבוע הכחול".

מצד שני, מדובר על תוכנה בסיסית ביותר, בעיצוב שאינו נעים במיוחד לעין. כיאה לתוכנת BBS (תקשורת בין מחשבים) יש לה חסרונות נוספים, בעיקר תפעול מסובך יחסית. יש גם תמיכה טכנית, הגם שברשת "הריבוע הכחול" ציינו בפנינו שהטכנאי שלהם אינו נתקל בפניות רבות ומרבית האנשים מסתדרים מצוין עם התוכנה.

בדומה לשאר הרשתות, גם כאן אפשר לבצע הזמנות חוזרות ונשנות של אותם פריטים לפי הזמנה שנשמרה, אפשר לחפש מוצרים לפי שם או לפי מחלקות מתוך רשימה מקיפה של מעל 30 מחלקות. התנועה בין מחלקות ובין פריטים עשויה לבלבל. בדפי ההסבר מזהירים במיוחד מפני לחיצה על כפתור F9 שמוחק את כל ההזמנה. לא פשוט יותר למנוע את האפשרות הזו?

את המשלוח נוכל לבחור בטווחים של 3 שעות, כאשר שעות ההזמנה וקבלת המוצרים שונה בין ימים שונים ורצוי לבדוק מראש. ניתן לשלם בכרטיס אשראי, מזומן או צ'ק, ואפילו בתווי קניות. על כל רכישה בסך 120 שקלים מקבל הלקוח 40 דקות אינטרנט חינם, וכן הלאה. את הגלישה מבצעים באמצעות מספר הטלפון של הקו-אופ ליין.

לקוחות כבדים יכולו ליהנות ממספר רב של שעות גלישה בחינם כל חודש, ואפשר גם לקנות שעות גלישה במחיר נמוך יחסית. כדאי לשים לב שהמשלוח

	הצטרפות טלפונית	שעות התמיכה	צורת החיבור	מינימום הזמנה	מחיר שירות
נטסל	1־800־656565	24:00 – 08:00	דרך אתר החברה	100 שקלים	15 שקלים
סופרנט	1־800־221661	17:00 – 09:00	דרך אתר החברה	150 שקלים	0 – 5 שקלים
קו־אופ ליין	1־800־357357	17:00 – 09:00	תוכנה + תקשורת מחשב	אין	14 – 18 שקלים

בימים רביעי עד שישי יקר יותר (18 שקלים) ממשלוח בתחילת השבוע (15 שקלים).

הערה נוספת: אתר החברה מפנה להצטרפות טלפונית בלבד ואינו כולל מידע על שירות ההזמנות הממוחשב של החברה. למרות שמדובר על שירות בתקשורת מחשבים ישירה למחשבי הקו-אופ שאינה דרך האינטרנט מן הראוי לתת באתר החברה לפחות מידע כללי על ההצטרפות לשירות ותנאי החיבור.

קו-אופ ליין

http://www.coop.co.il

לסיכום

היה קל למדי, גם לבצע את ההתחברות לשירותי הקניות השונים, וגם לבצע את ההזמנות עצמן. המערכות השונות אינן שקולות ברמת השכלול שלהן, בהיצע המוצרים וכמובן שבטיב השירות והמשלוח, שאיכותו יכולה להשתנות באזורים ובתקופות שונות.

מערכת הקו־אופ ליין כוללת את מגוון המוצרים הגדול ביותר והיא גם המהירה שבין המערכות. לעומת זאת, נטסל וסופרנט קלות יותר לתפעול וגם העיצוב שלהן מזמין יותר.

בכל מקרה, שווה לבדוק לפני שמבצעים הזמנות את אזורי הפעילות המשלוח השונים. להזמין ניתן לכאורה מכל מקום, אבל שירות המשלוחים לא תמיד מגיע לאילת ולמטולה.

בסך הכל מדובר על אלטרנטיבה מעניינת לביצוע רכישות שנוחה בעיקר לאנשים שזמנם יקר ושאופי הרכישות שלהם דומה מדי שבוע. כדאי לשים לב לזכויות השונות (למשל, להוסיף הערות נלוות שאיננו מעוניינים בתחליף למוצר חלב שחסר, או בקשת אריזה מיוחדת), ובעיקר לבדוק היטב את המשלוח המתקבל (למרות שלא היו בעיות, פעם אחת קיבלנו כמה מוצרים יותר מדי). העובדה שבחלק מהרשתות אפשר לשלם במזומן ואין צורך לתת פרטי כרטיס אשראי יכולה להרגיע גם את החששנים הגדולים. כמו כן, האפשרות לראות בכל שלב של הקניה את הסכום המדויק של רכישותינו ולהוסיף או לגרוע מוצרים בהתאם נוחה מאוד ולא קיימת בסופרמרקט הרגיל.

הנוחות היא הרעיון המרכזי שהדריך את בוני המדריך המקוון מטרופוליס, והדבר מורגש כבר בעמוד הראשון. האלמנט הראשון שמופיע מתחת ללוגו האתר הוא מנגנון חיפוש, כך שמי שלא רוצה להתאמץ ולקרוא את מה שכתוב, יוכל לגשת מיד למשימה של חיפוש אחר מבוקשו. כמה חיפושים שונים העלו תוצאות טובות, למרות שבדפדפן של נטסקייפ מתקבלים לפעמים עמודים לבנים ריקים מתוכן.

בהמשך העמוד מופיעות שלוש צורות לניווט באתר. מתחת לכותרת מופיעים כפתורים המובילים לכל אחד מחלקי האתר, המשנים את הצבע בהתאם למיקומו של הגולש, כל זאת כדי להקל על ההתמצאות. במרכז העמוד מופיעה תמונת אילוסטרציה גדולה של המלצת היום ותחתיה אירועים בולטים נוספים. סרגל הניווט המופיע בצד שמאל מצייר חלוקה ברורה של עץ המבנה של האתר, ומאפשר גישה מהירה לחלקים השונים. בצדו הימני של העמוד ישנה שיטת ניווט המבוססת על לוח שנה, כאשר לחיצה על יום מסוים בחודש מציגה את כל האירועים שמתרחשים באותו יום.

מדריך הקולנוע של האתר מציג סרט חדש בטור הימני ובטור השמאלי מופיעה רשימה ארוכה של סרטים המציגים בבתי הקולנוע. מבנה העמוד מעט מעוות ומציג שלוש שורות בצד ימין למול טור ארוך מאד משמאל. כאן היה מקום להכניס תיאורי סרטים מורחבים בחלקו הימני של המסך. לחיצה על שמו של סרט מובילה למסך המכיל תיאור מורחב שלו ורשימת בתי קולנוע שבהם הוא מוקרן. רשימת בתי

קפטן אינטרנט נבדק אתר

מטרופוליס

http://www.metropolis.co.il

הקולנוע המופיעה באתר איננה מלאה, והזמנת הסרטים מתבצעת באמצעות מספר טלפון – כלומר, על הגולש להתנתק מהאינטרנט כדי להזמין כרטיסים. קצת סותר את הרעיון של האתר, לא?

מרורי ההופעות והתיאטרון בנויים בצורה דומה: מימין תיאורים מורחבים ומשמאל רשימה כללית. מתחת לכל מופע ישנו כפתור ברור ומודגש של הזמנת כרטיסים, שמוביל לעמוד הכנסת שם וסיסמה. אלו מבין הגולשים שעדיין לא הצטרפו לרשימת החברים באתר, מתבקשים למלא טופס מאובטח המכיל את פרטיהם, כולל פרטי כרטיס האשראי. בפעם הבאה שירצו לרכוש כרטיסים, יצטרכו רק למלא את קוד הזיהוי, ומייד תאושר הזמנתם.

מרורי האוכל והפרחים הם הבעייתיים ביותר באתר. נראה שהבעלים מאמינים שכל הגולשים בארץ הם גם אמידים (זר הפרחים הזול ביותר שמוצע באתר עולה 80 שקלים לא כולל דמי משלוח) וגם תל-אביבים (רוב מוחלט של המסעדות המוזכרות הן בתל אביב). לעומת זאת, מציע האתר שירות נאה של הרכבת ארוחה, שבו מופיע התפריט המלא וכל אחד יכול להרכיב לעצמו רשימה, ללחוץ על כפתור ולקבל לעיונו את הסכום הסופי, עוד לפני ההזמנה.

המתחרה הישראלי היחיד למטרופוליס הוא אתר נט-קופון (http://www.netcoupon.co.il), הפונה לשוק לקוחות דומה. נט־קופון מציע לגולשים רשימה ארוכה של קופונים אותם אפשר להדפיס לפני היציאה מהבית ולקבל תמורתם ארוחה. הבעיה באתר כזה כפולה: קודם כל, למי יש כח לטרוח ולהדפיס קופונים של כמה אחוזי הנחה בודדים. שנית, קשה להתנער מהתחושה התמידית שהאתר מנסה לדחוף אותך לקנות מוצרים שאתה לא באמת צריך. מטרופוליס, בהנחה שישמור על רמת שירות מתאימה ויגדיל את ההיצע, יכול בהחלט להפוך לאתר חובה ברשת הישראלית.

ירדן לוינסקי

http://www.extopia.co.il

אתר הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain

עדיעת הגולשים

דיאטת האקרים • דיונים ספרותיים • צ'ט עם חברי להקת יס • אתר לקראת מצעד האהבה

תזונה

המועצה הבינלאומית למזון ומידע מציגה אתר שבנוי כספרייה גדולה. מטרת המועצה היא לספק מידע על תזונה נכונה אך גם לגשר בין המדע לבין התקשורת, או האופן שבו נמסרים ממצאים לציבור הרחב. לכן, כל המחקרים המרתקים המובאים כאן נמסרים בשפה בהירה ובלוויית עצות בענייני שיווק של איפורמציה

http://ificinfo.health.org

איך להוריד במשקל באמצעות דיאטת האקרים, המבוססת על תזונה לקויה ומתח נפשי. אתר ענק

http://www.fourmilab.ch/hackdiet/www/hackdiet.html

מדריך ארבור לתזונה נכונה, הבנוי סביב מנוע חיפוש יעיל

http://www.arborcom.com

מרפאת מיו האמריקאית מעמידה לרשות הגולשים את התזונאים שלה

http://www.mayohealth.org/mayo/expert/htm/ask2.htm

בסדרת About.com יש מדריך תזונה מקיף, עם קישורים והמלצות

http://nutrition.miningco.com

אתרים חדשים

"זולו" הוא מעתה רב מנוע המאפשר רב חיפוש

http://www.zooloo.co.il/multi

שירות חדשות המוקדש למזרח התיכון

http://www.menewsline.com

הזמרת לשעבר אסתר שמיר מרפאת באמצעות קול

http://voice-healing.com

הפוך טיפול בטקסטים עבריים ברשת

http://www.geocities.com/SiliconValley/Ridge/2829/hafuch.html

עצות סדורות לכל המתלבטים בבניית בית בעצמם

http://www.binian.co.il

"הרשות לשירותים ציבוריים חשמל" מפקחת על חברת החשמל. יש גם מדור לפניות ציבור

http://www.pua.gov.il

מצעד האהבה ייערך בתל אביב בסוף החודש. יש אתר אינטרנט

http://www.telavivloveparade.co.il

ואם כבר אהבה, תוכנית השידוכים הטלוויזיונית "בליינד דייט" משתפת פעולה עם אתר ההיכרויות "קופידון"

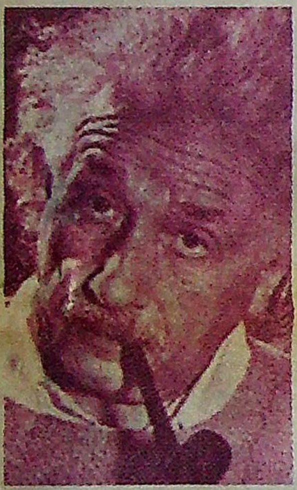
http://www.keshet-tv.com/cupid

אתר השבוע

המסקרן

החלומות של איינשטיין הוא אתר המוקדש לחידת מחשבתו של הגאון המפורסם ביותר בעולם. הוא נבנה על מנת לקדם מכירות של תקליטור, אבל הוא מרתק ומרהיב בפני עצמו. האתר כולל קיצור תולדות הזמן ודעותיו של איינשטיין עליו, תאור הגיבורים הראשיים והרבה שאלות שאיש עוד לא פתר.

http://www.einsteinsdreams.com

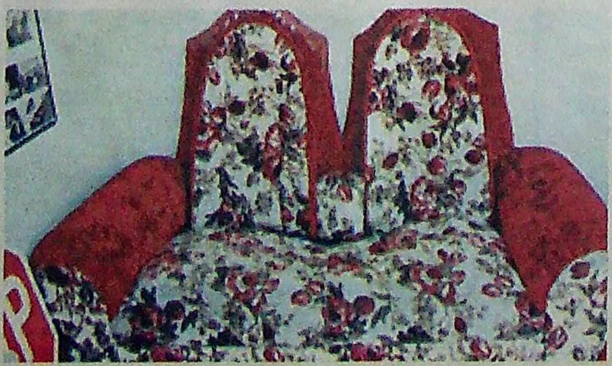

ההגותי

"קוראים מגיבים" הוא פרויקט חינני של בית הספר המקוון אביב, מבית סנונית. הקורס עצמו אמנם ייפתח רק בהמשך שנת הלימודים, אבל עדיין אפשר לעיין בו על מנת לבדוק כיצד נעשים בארץ דיונים ספרותיים באווירה לא מעיקה. האתר סוקר את הפרוייקט, שבו נדונו לעומק פרקים מספרים, ומביא המלצות על ספרים ודרכי הפעלה שונות לחטיבות הביניים והחטיבות העליונות. בין הסיפורים באתר: "החזיר של אידה פינק", "דרך הרוח" של עמוס עוז, "חגיגת האירוסין של חיותה" מאת סיון ליברכט ועוד. יש גם ראיונות עם הסופרים ב־IRC.

http://www6.snunit.k12.il/projects/sifrut

המצב

1. בתחרות הספה המכוערת, הפתוחה לכל גולשי הרשת

http://www.surefit.net/ugly_home_new.cfm

עלו לגמר שלוש ספות כעורות במיוחד, המחכות בימים אלה להצבעתכם: פרחונית ארומה דמויית צמר כסאות נוח, ספת עור מסמורטטת בשילוב בד משובץ בגוון בז' וספה בכתום־חום פסיכדלי.

2. עצומת גולשים מתארגנת להחזרת הסדרה "המובחרים"

http://sandbaggers.virtualave.net

מילון

חוק מור המתאר את קצב התפתחות המחשבים וקובע כי התפתחות הטכנולוגיה מביאה לכך שיכולת אגירת המידע של שבבים מכפילה את עצמה כל 18 חודשים. גורדון מור, האיש שניסח את החוק כבר בשנת 1965, קבע במקור כי השינוי יתרחש אחת לשנה, אבל בהסכמתו שונה החוק ועודכן לאחר שקצב התפתחות התחום הואט במקצת עם השנים.

יומן

רביעי 15.9

01:00 (שעה לא סופית) ראיון עם הסופר האירי רודי דויל

http://www.borders.com/netcafe/future.html

00:00 צ'ט עם ג'ון גריי, מחבר "גברים ממארים נשים מוונוס"

http://www.barnesandnoble.com

01:30 הופעה חיה של ג'ואי מקינטייר (New Kids on the Block)

http://www.hob.com/live/events/990914jmcintyre/pre.shtml

חמישי 16.9

00:00 צ'ט עם חברי "איירון מידן"

http://chat.yahoo.com/chat/events/calendar.html

02:00 ראיון עם להקת לוס לובוס

http://www.rollingstone.com

שישי 17.9

01:00 הופעה חיה של טריקי מניו יורק

http://www.hob.com/live/events/990916tricky/pre.shtml

02:00 ראיון עם הזמר ג'ימי קליף

http://www.rollingstone.com

שבת 18.9

02:00 צ'ט עם השחקנית טרי פרל (ג'דזיה דקס מ"חלל עמוק תשע")

http://www.tvguide.com

02:00 הופעה של מוטלי קרו (בתשלום)

http://www.hob.com/live/events/990917motleycrue/pre.shtml

04:00 צ'ט עם להקת יס

http://chat.yahoo.com

שני 20.9

02:00 שידור חוזר של הופעת להקת "פרימוס"

http://www.hob.com/live/events/990919primus

שלישי 21.9

19:00 צ'ט עם וינסטון לורד, לשעבר שגריר ארה"ב בסין

http://cnn.com/chat

21:00 המדריך לאתרים רדופי רוחות באמריקה

http://chat.yahoo.com

22:00 צ'ט עם זמרת הסופרן רנה פלמינג

http://www.gramophone.co.uk/chats.html

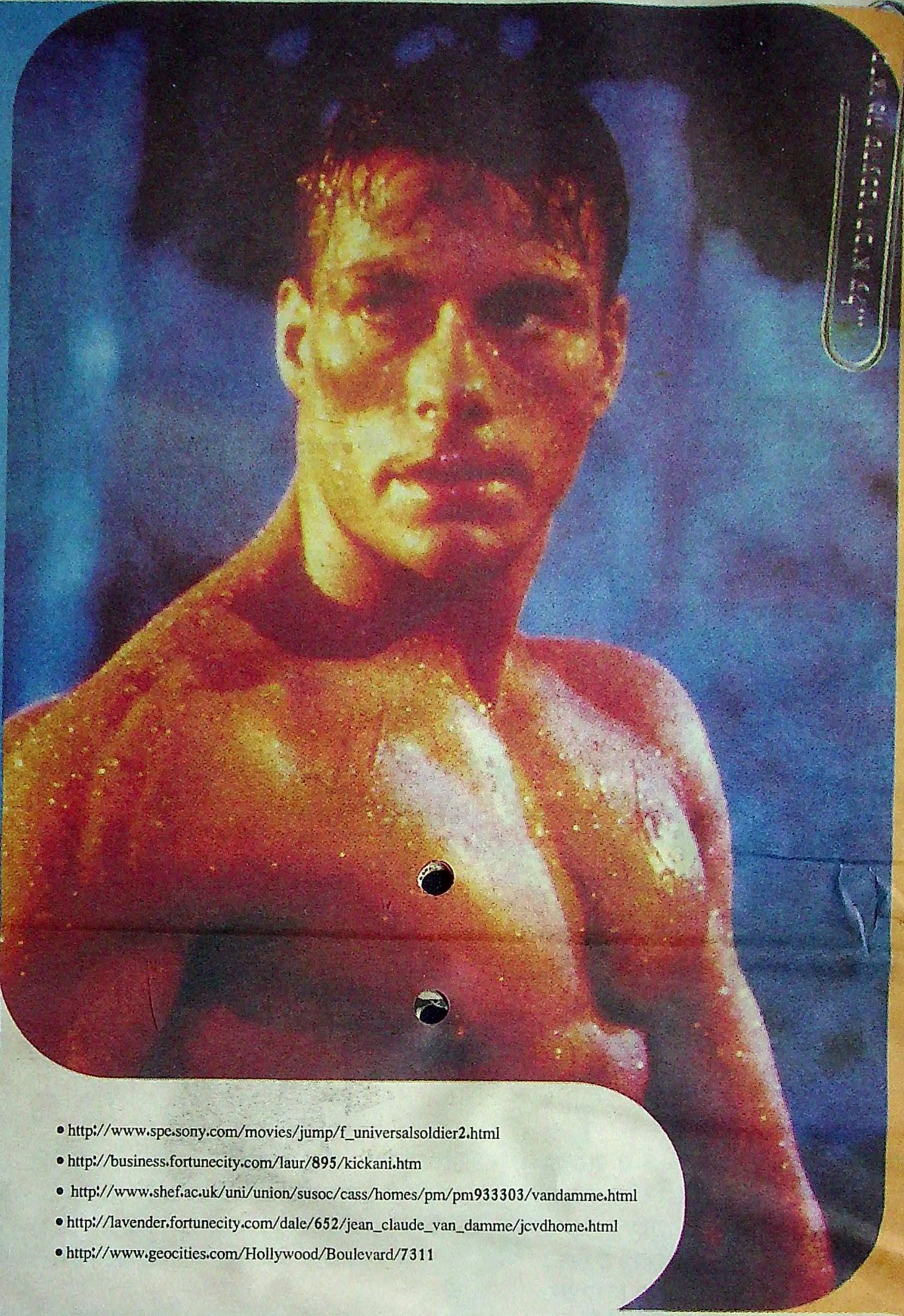
המצעד

חמשת האתרים הסקוטים המומלצים על פי יאהו!

http://www.yahoo.co.uk/picks/scotindex.html

- http://www.cooks-book-shop.co.uk
- http://www.shinty.com
- http://www.abdn.ac.uk
- http://scotland.isoc.org
- http://www.busweb.co.uk/scottish_bus

בהכנת המדור השתתפו עידו דב ודפנה לוריינוביץ

- http://www.spe.sony.com/movies/jump/f_universalsoldier2.html
- http://business.fortunecity.com/laur/895/kickani.htm
- http://www.shef.ac.uk/uni/union/susoc/cass/homes/pm/pm933303/vandamme.html
- http://lavender.fortunecity.com/dale/652/jean_claude_van_damme/jcvdhome.html
- http://www.geocities.com/Hollywood/Boulevard/7311

ז'אן קלוד ואן־דאם

השחקן ז'אן קלוד ואן-דאם, הידוע גם בכינויו "השרירן מבריסל" (באנגלית זה נשמע יותר טוב), נולד ב-18 באוקטובר 1960, בעיירה ברצ'ם סיינט אגאת', בלגיה. מי שכיום הוא סמל הכוחניות היה דווקא ילד עדין שלמד לרקוד בלט. תחביבו לא התקבל יפה באותה תקופה על ידי חבריו ללימודים, והם הרבו להציק ולהרביץ לו. על מנת שיוכל להתגונן מפניהם, הסב ואן־דאם את לימודיו לכיוון אומנויות לחימה יפאניות.

השינוי השתלם, ובתקופת נעוריו הוא זכה במקום הראשון בתחרות קרטה אירופאית נחשבת. אך למרות הקריירה המבטיחה במולדתו, ואן-דאם שאף להתברג בתעשיית הסרטים ההוליוודית. בגיל 21 הוא ארז את חפציו וטס לנסות את מזלו בארה"ב, מבלי שדיבר אנגלית או הכיר מישהו. בתחילה אמריקה לא האירה פנים לכוכב הקרטה הצעיר, והוא נאלץ לעבוד בעבודות מזדמנות, בין היתר כשליח פיצה, סבל שטיחים, מאמן כושר ומלצר. בשל מראהו הזר והמבטא הכבד מפיקי סרטים לא במיוחד התלהבו מכישוריו. רק כעבור חמש שנים הצליח ואן-דאם לשחק בסרטים, וגם אז הוא נאלץ להסתפק בתפקידים זניחים בסרטי פעולה דלי תקציב, לרוב בתור סטטיסט שהרבה להרביץ לכל מי שעמד בדרכו.

אחד האחראים להצלחתו העולמית של ואן־דאם הוא הבמאי-מפיק הישראלי מנחם גולן, שפגש את ואן-דאם במקרה במסעדה. ואן-דאם, שזיהה מיד את גולן, פנה אליו ביוזמתו והפגין בפניו את כישורי "הגמישות" שלו. גולן לא חשב פעמיים ולקח את ואן־דאם תחת חסותו. התוצאה: שורת סרטי פעולה דלי תקציב, שלמרות שלא נחשבו להצלחות קופתיות, פתחו בפני ואן־דאם דלתות בהוליווד והביאו אותו לראשונה לתודעה הציבורית.

ואן-דאם זכה לכותרות רבות בטורי הרכילות, ולרוב לא בשל כישרון המשחק שלו. במהלך שנות השמונים והתשעים הוא הספיק להינשא חמש פעמים (פעמיים לאותה אישה). באחד הראיונות שהעניק הצליח ואן־דאם לעורר את זעמן של פמניסטיות למיניהן, כשטען ש"מקומה של האישה הוא במטבח". גם עם החוק הוא הסתבך לא פעם, ולאחרונה אף נתבע על ידי מי שהיה שותפו וחברו הקרוב, בטענה של הפרת זכויות יוצרים.

ואן-דאם היה מכור תקופה ארוכה לסמים קשים ולאלכוהול. כתוצאה, הוא הרבה להפגין את כישורי הקרטה שלו גם מחוץ לסט הצילומים.

לפי מנוע החיפוש "All the web" זוכה ואן-דאם לכ-10,489 איזכורים בהרשת. רוב האתרים המוקדשים לו סובלים מחוסר עדכון מזוויע. לפני שבועות ספורים יצא לאקרנים בארץ ובעולם סרטו החדש, "חייל אוניברסלי 2". הסרט לא זכה לביקורות אוהדות ונכשל בקופות. ואן־דאם עצמו הודה שהסרט הוא "סרט פעולה שמתמקד בפעולה ופחות בעלילה". גם בקבוצות הדיון השונות באינטרנט, שם הוא זוכה לכ-8,686 איזכורים, יחס הגולשים כלפיו מעורב למדי. רבים מהגולשים לא חוסכים את אכזבתם ממנו ומסרטו החדש.